

Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Ψυχολογίας

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚΠΑ

*Σύνδεση θεωρίας, έρευνας, εκπαίδευσης
και πρακτικών εφαρμογών*

Επιμέλεια έκδοσης

Χρυσή Χατζηχρήστου
Αικατερίνη Λαμπροπούλου
Θεοδώρα Υφαντή

Γραφιστική Επιμέλεια

Αλεξάνδρα Γιαννακοπούλου

2024

Περιεχόμενα

▶ Πρόλογος.....	2
▶ Σχολική Ψυχολογία στο ελληνικό σύστημα: Διαχρονική εξέλιξη....	5
• Η συμβολή του Τμήματος Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ στην εξέλιξη της Σχολικής Ψυχολογίας	
▶ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σχολική Ψυχολογία», ΕΚΠΑ - 30 <i>ή χρόνια</i>	8
• Εκπαιδευτικό και Διοικητικό Προσωπικό ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»	
• Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση – Μεταπτυχιακό Επίπεδο	
• Ερευνητικές Δράσεις (ερευνητικά έργα, εισηγήσεις, δημοσιεύσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο)	
• Πλαίσια/φορείς απασχόλησης αποφοίτων ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»	
▶ Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ - 25 <i>ή χρόνια</i>	25
• Μοντέλο Διασύνδεσης και Συνδιαμόρφωσης Παροχής Σχολικών Ψυχολογικών Υπηρεσιών.....	27
• Πολυεπίπεδες προσεγγίσεις, δράσεις και παρεμβάσεις στη σχολική κοινότητα	
▶ Βιβλία/ Εκπαιδευτικό υλικό	56
▶ Διεθνείς συνεργασίες στο πλαίσιο της εκπαίδευσης φοιτητών και φοιτητριών ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία».....	57
▶ Πανελλήνια και Διεθνή Συνέδρια & Σχολεία Σχολικής Ψυχολογίας	61
▶ Συνεργασίες μελών ΔΕΠ σε επιστημονικές εταιρείες/ επαγγελματικούς συλλόγους.....	79
▶ Εκπαιδευτικός & Κοινωνικός Ρόλος του Πανεπιστημίου/ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία».....	81

Προλογικό σημείωμα

Σας καλωσορίζουμε σε ένα συλλογικό ταξίδι μνήμης και προοπτικής γιορτάζοντας τα 30 χρόνια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σχολική Ψυχολογία» και τα 25 χρόνια του Εργαστηρίου Σχολικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Με το παρόν λεύκωμα παρουσιάζεται η πολυετής προσπάθεια για την επιστημονική γνώση, την έρευνα και τη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη στη Σχολική Ψυχολογία. Πρόκειται για μια διαδρομή που αναδεικνύει την πορεία της σχολικής ψυχολογίας όπως βιώνεται και εξελίσσεται στο σχολικό περιβάλλον και συνδέεται με την ακαδημαϊκή κοινότητα σε επίπεδο σπουδών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών), καθώς και σε δράσεις και συνεργασίες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Στις σελίδες του λευκώματος που ακολουθούν αρχικά παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη της σχολικής ψυχολογίας όπως διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προκλήσεις που αναδύθηκαν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και παράλληλα παρουσιάζεται ο τρόπος διασύνδεσης του Τμήματος Ψυχολογίας με το ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία» και το Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας. Στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύεται η μακροχρόνια προσπάθεια μέσα από το Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ για τη διαμόρφωση των βασικών τομέων, την εξέλιξη και την εδραίωση της Σχολικής Ψυχολογίας που αποτελεί βασικό μάθημα προπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα Ψυχολογίας και σε άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής, καθώς και την επαγγελματική εξειδίκευση σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών. Ακολουθεί η συνοπτική περιγραφή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σχολική Ψυχολογία», ΕΚΠΑ, όπως διαμορφώθηκε ως

σήμερα παρέχοντας σύγχρονες σπουδές που εναρμονίζονται με τα διεθνή πρότυπα και παράλληλα συνδέοντας τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/φοιτήτριες με τη σχολική κοινότητα μέσω της πρακτικής άσκησης και άλλων δράσεων υποστήριξης στη σχολική κοινότητα.

Επιπλέον, γίνεται αναφορά στο ανθρώπινο δυναμικό, εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό, που υποστηρίζει το ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία», ΕΚΠΑ, για το κοινό όραμα που μοιραστήκαμε για τη σχολική ψυχολογία μέσα από συνεργασίες που συνέβαλλαν στην οριοθέτηση και εξέλιξη του κλάδου. Ευχαριστούμε θερμά για την κοινή διαδρομή μας στα μονοπάτια της σχολικής ψυχολογίας και τους δρόμους που συνεργατικά δημιουργούμε για τη στήριξη των παιδιών και των εφήβων ώστε να νιώθουν ότι ανήκουν σε μια κοινότητα που νοιάζεται για τα μέλη της, τα στηρίζει και τα βοηθά να ανακαλύψουν τις μοναδικές τους δυνατότητες. Καθώς οι άνθρωποι είναι που δημιουργούν την ιστορία και συμβάλλουν στη διατήρηση της μνήμης, της συνέχειας και της εξέλιξης, παρουσιάζονται δράσεις και στιγμές από ερευνητικές και παρεμβατικές δράσεις, καταρτίσεις, σεμινάρια και ημερίδες που παραμένουν διαχρονικά «δικά μας κομμάτια». Παράλληλα αναφέρονται πρωτοποριακές επιστημονικές συνεισφορές και σημαντικές συνεργασίες σε διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, αναδεικνύοντας τους/τις αποφοίτους μας που διακρίθηκαν σε κάθε τομέα, τιμούμε το έργο τους με την προσφορά τους στη σχολική κοινότητα. Οι απόφοιτοι και οι απόφοιτες Σχολικής Ψυχολογίας πλέον συμβάλλουν στην προαγωγή της σχολικής ψυχολογίας ως επαγγελματίες στην εκπαίδευση και σε φορείς που συνδέονται με σχολικές κοινότητες σε επίπεδο αξιολόγησης, διάγνωσης και συμβουλευτικής. Επίσης, ως επόπτες/τριες στα πλαίσια πρακτικής άσκησης που συνεργάζονται με το ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία» εμπνέουν και καθοδηγούν τους μελλοντικούς επαγγελματίες μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/φοιτήτριές μας.

Το ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία» συνδέεται για 25 χρόνια στο επιστημονικό πεδίο αλλά και στην πρακτική εφαρμογή με το Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας: Εκπαίδευση, Έρευνα και Εφαρμογές (πρώην Κέντρο Έρευνας και Εφαρμογών Σχολικής Ψυχολογίας), Τμήμα Ψυχολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στοχεύοντας στη διασύνδεση της θεωρίας, της έρευνας, της εκπαίδευσης και της πράξης μέσα από διεθνείς συνεργασίες σε ακαδημαϊκό επίπεδο αλλά και από πολυεπίπεδες δράσεις/πρωτοβουλίες υποστήριξης των σχολικών κοινοτήτων. Ακολουθεί σύντομη και ενδεικτική παρουσίαση των πολυετών δράσεων και αλληλένδετων παρεμβάσεων του Εργαστηρίου Σχολικής Ψυχολογίας με στόχο την ανταπόκριση στις αναδυόμενες ανάγκες των σχολικών κοινοτήτων εστιάζοντας τόσο στις δυσκολίες όσο και στις δυνατότητες ατόμων και συστημάτων. Ειδικότερα,

παρουσιάζονται τα προγράμματα παρέμβασης που εφαρμόστηκαν και βασίζονται σε ένα μοντέλο διασύνδεσης και συνδιαμόρφωσης παροχής σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών, καθώς και δράσεις που αναπτύχθηκαν για τη στήριξη των σχολικών κοινοτήτων σε κρίσεις και δύσκολες καταστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύεται η δημιουργική σύνδεση της γνώσης και της εμπειρίας των συνεργατών του Εργαστηρίου με το κίνητρο για μάθηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών στα ακαδημαϊκά μαθήματα και στην εποπτευόμενη πρακτική άσκηση.

Καθώς συνεχίζετε την περιήγηση στις σελίδες αυτού του λευκώματος, θα ταξιδέψετε μαζί μας σε μοναδικές διαδρομές μιας εκπαιδευτικής πορείας με στιγμές, διακρίσεις, επιτυχίες και προκλήσεις. Συνοψίζοντας, αυτό το λεύκωμα είναι μια αφιέρωση στο παρελθόν, ένας εορτασμός του παρόντος και ένας οδηγός για το μέλλον της εκπαίδευσης στη σχολική ψυχολογία. Κάθε σελίδα αποτελεί μια αφήγηση της κοινής μας διεπιστημονικής συνεργατικής διαδρομής στη σχολική ψυχολογία για την ανακάλυψη νέων γνώσεων και πρακτικών ως αποτέλεσμα της πολυετούς προσπάθειας και αφοσίωσης στη γνώση, την εξέλιξη, την καινοτομία και τη στήριξη και την ενδυνάμωση όλων των μελών της σχολικής κοινότητας. Είναι η ιστορία της δέσμευσής μας να καλλιεργήσουμε γνώση, να εμπνεύσουμε και να εμπνεόμαστε, να διδάσκουμε και να διδασκόμαστε δημιουργώντας μια μοναδική ενέργεια αλληλεπιδράσεων για τις επόμενες γενιές των σχολικών ψυχολόγων.

Χρυσή (Σίτσου) Γ. Χατζηχρήστου, Ph.D
Καθηγήτρια Σχολικής Ψυχολογίας
Διευθύντρια ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»
Διευθύντρια Εργαστηρίου Σχολικής Ψυχολογίας
Τμήμα Ψυχολογίας
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σχολική Ψυχολογία στο ελληνικό σύστημα:

Διαχρονική Εξέλιξη

Από το Χθες...

...στο Σήμερα

Ταυτότητα

- Απουσία ταυτότητας Σχολικής Ψυχολογίας
- Σταδιακά διαμορφούμενη ταυτότητα της ψυχολογίας μέσα από τον χώρο της φιλοσοφίας, της ψυχολογίας και της εκπαίδευσης

- Εξέλιξη & αναγνώριση του πολυδιάστατου ρόλου του Σχολικού Ψυχολόγου
- Απόκτηση επαγγελματικής ταυτότητας
- Ανάπτυξη μοντέλου επιστήμονα-επαγγελματία

Επαγγελματική Πρακτική

- Απαρχή επαγγελματικής πρακτικής
- Εστίαση στην ψυχοπαιδαγωγική αξιολόγηση σε σχέση με την ειδική αγωγή

- Ρυθμιστικοί κανόνες/ΦΕΚ
- Καθορισμός ρόλου ψυχολόγου στη γενική εκπαίδευση και την ειδική αγωγή

Εκπαίδευση

Έλλειψη

- μεταπτυχιακών προγραμμάτων Σχολικής Ψυχολογίας
- προπτυχιακών μαθημάτων

- Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (ΕΚΠΑ & ΑΠΘ)–Διακριτές ειδικεύσεις
- Εμπλουτισμός προπτυχιακών μαθημάτων
- Αυξημένος αριθμός μελών ΔΕΠ με σχετικό γνωστικό αντικείμενο

Επιστημονικές εταιρείες - επαγγελματικοί σύλλογοι

- Έλλειψη εταιρειών & κλάδων Σχολικής Ψυχολογίας

- Ίδρυση Κλάδου Σχολικής Ψυχολογίας ΕΛΨΕ–(2008)
- Συνεργασία/ενεργός εμπλοκή σε εθνικές και διεθνείς εταιρείες/συνλόγους Σχολικής Ψυχολογίας

Προκλήσεις και ανάγκες που συνέβαλαν στην εξέλιξη της Σχολικής Ψυχολογίας

Παγκόσμιες προκλήσεις ✓

- Ετερογένεια μαθητικού πληθυσμού
- Οικονομική ύφεση και σχετιζόμενες συνέπειες
- Πόλεμος, συγκρούσεις και τρομοκρατικές ενέργειες
- Προσφυγική ροή
- Αύξηση περιστατικών βίας σε σχολεία και κοινότητες
- Περιορισμένη παροχή σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών/ υπηρεσίες ψυχικής υγείας
- Δυσκολίες και ανάγκες σχετιζόμενες με την πανδημία COVID-19

Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις και τάσεις ✓

- Προσέγγιση της Κοινωνικής Δικαιοσύνης
- Δικαιώματα των παιδιών
- Οικο-συστημική προσέγγιση με έμφαση στη θετική ανάπτυξη/ψυχολογία
- Πολυπολιτισμική Σχολική Ψυχολογία
- Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας
- Συμπερίληψη-Ανταπόκριση στην παρέμβαση

➤ **Μετακίνηση της εστίασης** από το άτομο και τις δυσκολίες του στην προαγωγή/ ανάδειξη **«πλαισίων που νοιάζονται και φροντίζουν»** (nurturing environments) και που εστιάζουν στις **δυνατότητες των ατόμων/συστημάτων** λειτουργώντας ως προστατευτικοί παράγοντες στη ζωή του ατόμου.

Σύνδεση Θεωρίας, Εκπαίδευσης, Έρευνας & Παρεμβάσεων στη Σχολική Ψυχολογία: Εθνικό & Διεθνές Επίπεδο

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σχολική Ψυχολογία», ΕΚΠΑ

Εξέλιξη

- **ΦΕΚ 952/31-12-1993**

Ίδρυση μεταπτυχιακού προγράμματος στο ΦΠΨ με δύο ειδικεύσεις: Κλινική Ψυχολογία και **Σχολική Ψυχολογία**

Παρασκευόπουλος, Ι. (1992). Η Σχολική Ψυχολογία στην Ελλάδα: Διαπιστώσεις και προοπτικές, *Ψυχολογία*, 1(1), 30-43.

- **ΦΕΚ 305/ 7-5-1996**

Ανεξάρτητο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Σχολικής Ψυχολογίας/απόφοιτοι ΦΠΨ και Παιδαγωγικών Τμημάτων

- **ΦΕΚ 285/07-03-2005, ΦΕΚ 214/22-2-2007**

Εμπλουτισμός (δομή, σκοπός, περιεχόμενο)/αύξηση εισακτέων/προσθήκη αποφοίτων νέων Τμημάτων

Τμήμα Ψυχολογίας

- **ΦΕΚ 795/6-5-2015**

- **ΦΕΚ 3825/6-9-2018**

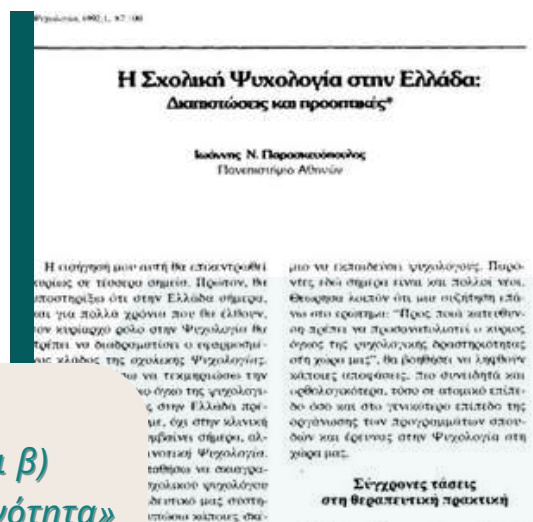
- **ΦΕΚ 5238/29-8-2023 (&6117/20-10-2023)**

-Εμπλουτισμός σκοπού μαθημάτων

-Δύο ειδικεύσεις: α) «Σχολική Ψυχολογία» και β) «Εφαρμογές της Ψυχολογίας στη σχολική κοινότητα»

-Προσθήκη αποφοίτων περισσότερων Τμημάτων

-Αύξηση ωρών πρακτικής με εποπτεία (πλαίσια πρακτικής άσκησης και πανεπιστήμιο)

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σχολική Ψυχολογία», ΕΚΠΑ

Εξέλιξη

- **ΦΕΚ 1152/5-4-2019:** Καθορισμός κριτηρίων συνάφειας διδακτορικών και μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών με το αντικείμενο της Σχολικής Ψυχολογίας
- Σχετικές τοποθετήσεις Τμημάτων Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ & ΑΠΘ (2019)
- Συνάφεια ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία» και διδακτική επάρκεια αποφοίτων

- **ΦΕΚ 952/31-12-1993**

Σκοπός:

- Κατάρτιση στελεχών-ειδικών στη Σχολική Ψυχολογία με κύριο έργο τη διάγνωση, πρόληψη και ψυχοπαιδαγωγική αντιμετώπιση **δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής παιδιών και εφήβων**, καθώς και την ψυχοπαιδαγωγική συμβουλευτική με τους διδάσκοντες - εκπαιδευτικούς και τους γονείς για την **αντιμετώπιση δυσκολιών και προβλημάτων** στα πλαίσια της οικογένειας και του σχολείου.

- **ΦΕΚ 5238/29-8-2023 (& 6117/20-10-2023)**

Σκοπός:

- η **εξειδικευμένη κατάρτιση και διεπιστημονική συνεργασία των ειδικών – ψυχολόγων & εκπαιδευτικών** – στο πλαίσιο του μοντέλου διασύνδεσης θεωρίας, έρευνας και παρεμβάσεων στο σχολείο
- η **προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης**, καθώς και η **ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας και ευεξίας** σε επίπεδο ατόμου και συστήματος

Σχολική Ψυχολογία

Εκπαίδευση και κατάρτιση σχολικών ψυχολόγων:

- σύμφωνα με τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις και πρακτικές στη **Σχολική Ψυχολογία και**
- με **βάση τον πολυδιάστατο ρόλο του σχολικού ψυχολόγου** που αφορά: στην ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση & συμβουλευτική υποστήριξη των μαθητών, στη διαλεκτική ψυχολογική συμβουλευτική και συνεργασία με όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, στην ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης, στη συνεργασία σχολείου οικογένειας – κοινότητας και στη διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα

Εφαρμογές της Ψυχολογίας στη Σχολική Κοινότητα

Εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών εκπαίδευσης και εκπαιδευτικών

Με ειδικές γνώσεις διαφόρων κλάδων της ψυχολογίας σχολικής, εξελικτικής, γνωστικής, συμβουλευτικής, κοινωνικής – σε σχέση με:

- α) τη μάθηση, ανάπτυξη και προσαρμογή όλων των μαθητών στο σχολείο, των μαθητών με διαφορετικές ανάγκες και χαρακτηριστικά ανάπτυξης, καθώς και των μαθητών με δυσκολίες μάθησης και ψυχοκοινωνικής προσαρμογής,
- β) την ενίσχυση της συμβουλευτικής διάστασης του ρόλου τους,
- γ) την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης σε σχολικές μονάδες και δίκτυα σχολικών μονάδων, και
- δ) τη συνεργασία με όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας στο πλαίσιο διεπιστημονικών ομάδων με βάση τη διαλεκτική ψυχολογική συμβουλευτική

**Εκπαιδευτικό και Διοικητικό
Προσωπικό ΠΜΣ «Σχολική
Ψυχολογία», ΕΚΠΑ**

Διευθυντές ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»

Ιωάννης Παρασκευόπουλος (1993-2000)

Ομότιμος Καθηγητής Ψυχολογίας

Ηλίας Μπεζεβέγκης (2000-2010)

Ομότιμος Καθηγητής Εξελικτικής Ψυχολογίας

Χρυσή Χατζηχρήστου (2010-...)

Καθηγήτρια Σχολικής Ψυχολογίας

➤ Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»

Χ. Χατζηχρήστου (Διευθύντρια), Καθ. Σχολικής Ψυχολογίας, **Σ. Τάνταρος**, Καθ. Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, **Α. Γκαρή**, Καθ. Κοινωνικής Ψυχολογίας, **Δ. Φιλιππάτου**, Αναπλ. Καθ. Μαθησιακών Δυσκολιών, **Αικ. Λαμπροπούλου**, Επίκ.Καθ. Εφαρμοσμένης Σχολικής Ψυχολογίας, Υπεύθυνη Πρακτικής Άσκησης: Δρ. **Β. Νικολοπούλου**, ΕΔΙΠ

➤ Διδάσκοντες/ουσες καθηγητές/τριες

- **Μέλη ΔΕΠ Τμήματος Ψυχολογίας:** καθ. Χ. Χατζηχρήστου, καθ. Σ. Τάνταρος, καθ. Α. Γκαρή, αν. καθ. Δ. Φιλιππάτου, καθ. Αλ. Οικονόμου, καθ. Κ. Μυλωνάς, καθ. Β. Παυλόπουλος, αν. καθ. Φ. Πολυχρόνη, αν. καθ. Π. Ρούσσοις, επικ. καθ. Αικ. Λαμπροπούλου, ομ. καθ. Ι. Παρασκευόπουλος, ομ. καθ. Η. Μπεζεβέγκης, ομ. καθ. Ν. Γιαννίτσας, ομ. καθ. Φ. Μόττη, ομ. καθ. Δ. Σιδηροπούλου
- **Μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων / Πανεπιστημίων με σχετικά γνωστικά αντικείμενα:** καθ. Β. Γιαλαμάς, επίκ. καθ. Γ. Γιαννακόπουλος, Δρ. Α. Γρηγοριάδου, καθ. Κ. Καρτερολιώτης, αν. καθ. Α. Μουζάκη, επίκ. καθ. Ε. Σκοπελίτη
- **Εξωτερικοί συνεργάτες/σχολικοί ψυχολόγοι:** Δρ. Θ. Υφαντή, Υπ. Δρ Γ. Γεωργουλέας, Δρ. Σ. Μίχου, Δρ. Κ. Γεωργαντή, Δρ. Β. Καρίτσα, επίκ. καθ. Π. Λιανός
- **Προσκεκλημένοι Ομιλητές (ενδεικτικά):** Δρ. Γ. Νικολαΐδης, Δρ. Γ. Κορμάς, Δρ. Ν. Τάκης, επίκ. καθ. Β. Ευσταθίου, επίκ. καθ. Π. Σταύρου, Δρ. Β. Θεολόγη, Δρ. Φ. Τριανταφύλλου, Δρ. Ν. Γεωργακάκου, Δρ. Β. Νικολοπούλου, καθ. Δ. Αναγνωστόπουλος, prof. E. Vomvorides, prof. D. Shriberg
- **Στελέχη εκπαίδευσης & δομών ψυχικής υγείας:** Δρ. Α. Μουταβελής

➤ Διοικητική - Γραμματειακή υποστήριξη

Μ. Σανταμούρη, Γραμματέας Τμήματος
Μ. Πατρινέλη (τ. Γραμματέας Τμήματος)
Χ. Βακαρτζή & Γ. Φιλιππόπουλος
Σ. Θεολόγη (γραμματεία ΠΜΣ)
Α. Μαυρομάτη

Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Βασικά Χαρακτηριστικά

ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

- Διεθνή κριτήρια εκπαίδευσης
- Έμφαση σε σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις
- Σύνδεση μαθημάτων
- Διδάσκοντες μέλη ΔΕΠ και σχολικοί ψυχολόγοι/ειδικοί

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

- Έμφαση στη διεπιστημονική συνεργασία
- Προσκεκλημένοι ομιλητές με διαφορετικές ειδικεύσεις και εμπειρία

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

- Ενίσχυση πρακτικής άσκησης
- Practicum & internship
- Εποπτεία (πανεπιστήμιο και πλαίσια πρακτικής άσκησης)
- Ποικίλα πλαίσια πρακτικής άσκησης
- Αξιολόγηση
- Διασύνδεση με δράσεις Εργαστηρίων

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

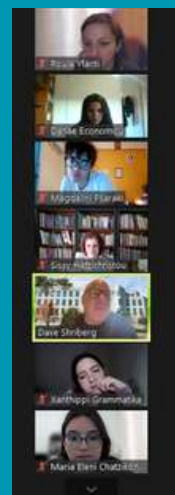
- Διασύνδεση με πρακτική άσκηση
- Εμπλοκή φοιτητών/τριών σε ποικίλους τομείς/δράσεις

ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ - ΦΟΡΕΩΝ

- Συνεργασία με σχολεία – φορείς – ΥΠΑΙΘΑ
- Απόφοιτοι ΠΜΣ επόπτες σε πλαίσια & διδάσκοντες στο ΠΜΣ
- Δημιουργία Δικτύου Αποφοίτων

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ σε εθνικό & διεθνές επίπεδο

- Διεθνείς συνεργασίες
- Webinars
- Εμπλοκή φοιτητών/τριών σε εθνικά και διεθνή συνέδρια με εισηγήσεις

► Ανάπτυξη - στάθμιση εργαλείων (ενδεικτικά)

«Κατασκευή και στάθμιση 12 ερευνητικών- ανιχνευτικών εργαλείων για μαθησιακές δυσκολίες» (2008):

Υλοποιήθηκε από το Πανεπιστήμιο Πατρών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης και Πανεπιστήμιο Αθηνών, Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με συμμετοχή μελών ΔΕΠ του Τομέα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ (Υπεύθυνος ΕΚΠΑ: Η. Μπεζεβέγκης, Μέλη: Χ. Χατζηχρήστου, Κ. Μυλωνάς, Α. Οικονόμου, Φ. Πολυχρόνη) (Υπεύθυνος έργου: Κ. Δ. Πόρποδας).

Αθηνά Τεστ (μαθησιακών δυσκολιών):

Σταθμίστηκε στο Ψυχομετρικό Εργαστήριο (1999). Υπεύθυνος στάθμισης: Ι. Ν. Παρασκευόπουλος.

Το Ελληνικό **WISC-III** για παιδιά 6-16 ετών (1997):

Υπεύθυνοι στάθμισης: Δ. Γεώργας, Ι. Ν. Παρασκευόπουλος, Η. Ν. Μπεζεβέγκης, Ν. Δ. Γιαννίτσας.

► Ενδεικτικοί ερευνητικοί τομείς μελών ΔΕΠ/ Εργαστηρίων με την εμπλοκή φοιτητών/τριών (εκπόνηση διπλωματικών εργασιών)

Ρόλος σχολικού ψυχολόγου, ψυχοκοινωνική/σχολική προσαρμογή σε δύσκολες περιόδους και καταστάσεις κρίσεων, φίλια και προστατευτικοί παράγοντες στην εφηβεία, ψυχοκοινωνική προσαρμογή και σχολικό κλίμα, επιθετικές συμπεριφορές στη σχολική κοινότητα, εφαρμογή και αξιολόγηση παρεμβατικών προγραμμάτων, παροχή σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών σε διαφορετικές χώρες, εκπαίδευση σχολικών ψυχολόγων σε διεθνές επίπεδο, σχολικό κλίμα- διαπολιτισμική μελέτη (**Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας**, Χ. Χατζηχρήστου, Α. Λαμπροπούλου, Θ. Υφαντή, Π. Λιανός, Δ. Αθανασίου, Ν. Γεωργακάκου)

- ▶▶ Συστημική μελέτη της χαρισματικότητας, δημιουργική σκέψη και αυτοαποτελεσματικότητα μαθητών, αξίες και στάσεις εκπαιδευτικών για την εκπαίδευση μαθητών με υψηλές ικανότητες και χαρίσματα, κοινωνικά αξιώματα και ενδο-προσωπικός και εξω-προσωπικός έλεγχος (**Εργαστήριο Ανάπτυξης Δημιουργικότητας**, Κ. Γκαρή, Β. Νικολοπούλου)
- ▶▶ Οικογενειακή λειτουργία, γονικότητα, διαμόρφωση ταυτότητας, εκτελεστικές λειτουργίες (**Κέντρο Μελέτης Οικογένειας**, Σ. Τάνταρος)
- ▶▶ Συμπεριληπτική εκπαίδευση, ακαδημαϊκά συναισθήματα και κίνητρα σε μαθητές τυπικής ανάπτυξης και με μαθησιακές δυσκολίες (Δ. Φιλιππάτου)
- ▶▶ Γλωσσική αξιολόγηση βρεφών/νηπίων, αξιολόγηση εκτελεστικών λειτουργιών παιδιών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (**Ψυχομετρικό Εργαστήριο**, Α. Οικονόμου)
- ▶▶ Διεργασίες επιπολιτισμοποίησης και πολιτισμικές ταυτότητες μαθητριών/τών με μεταναστευτικό υπόβαθρο, ψυχική ανθεκτικότητα μεταναστών και προσφύγων εφήβων (**Εργαστήριο Εφαρμογών Διαπολιτισμικής & Κοινωνικής Ψυχολογίας**, Φ.Μόττη, Β. Παυλόπουλος)
- ▶▶ Παραγοντική διερεύνηση ψυχομετρικού εργαλείου εντοπισμού μαθησιακών δυνατοτήτων & δυσκολιών στα μαθηματικά, χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών από μαθητές (**Εργαστήριο Πειραματικής Ψυχολογίας**, Π. Ρούσσος)
- ▶▶ Ψυχοκοινωνική προσαρμογή παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες, κίνητρα, σχολική εμπλοκή, στρατηγικές μάθησης σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, αυτοαποτελεσματικότητα, στρες, ψυχική ανθεκτικότητα εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής εκπαίδευσης πριν & μετά την πανδημία (Φ. Πολυχρόνη)

Εισηγήσεις μελών ΔΕΠ και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών & υποψήφιων διδασκτόρων σε εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή συνέδρια

Ελληνικές (ενδεικτικές εισηγήσεις της τελευταίας δεκαετίας)

- Βαχάρη, Μ., & Πολυχρόνη, Φ. *Μνήμη επεισοδίων παιδιών Δημοτικού: Δεδομένα από τη στάθμιση του τεστ μνήμης*. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Νοεμβρίου 2015, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Γεωργίου, Κ., & Φιλιππάτου, Δ. *Εμπειρίες νέων ενήλικων ατόμων που έχουν αδέρφια με αυτισμό*. 18ο Συνέδριο της ΕΛΨΕ, 5-9 Οκτωβρίου, 2022, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Γρίβα, Α., & Φιλιππάτου, Δ. *Η συμβολή των ακαδημαϊκών συναισθημάτων, των κινήτρων και των στρατηγικών μάθησης στην αναγνωστική κατανόηση παιδιών σχολικής ηλικίας*. 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Οκτωβρίου, 2017, Βόλος.
- Γώγου, Μ., Κασιάρα, Β., & Πολυχρόνη Φ. *Η συμβολή της αυτοπαρακολούθησης και άλλων γνωστικών παραμέτρων στην αναγνωστική κατανόηση παιδιών Ε' και Στ' Δημοτικού με μαθησιακές δυσκολίες*. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Νοεμβρίου 2015, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Δημητρακάκη, Χ., & Τάνταρος, Σ. *Τύποι γονέων, συναισθηματική νοημοσύνη και ικανοποίηση από τη ζωή*. 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, 15-19 Μαΐου, 2013, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.
- Δημητροπούλου, Ε., & Φιλιππάτου, Δ. *Αντιλήψεις και ανησυχίες γονέων εφήβων και νέων με ΔΑΦ σχετικά με τη σεξουαλική συμπεριφορά και εκπαίδευσή τους*. 18ο Συνέδριο της ΕΛΨΕ, 5-9 Οκτωβρίου 2022, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Θεοδώρου, Ρ., & Γκαρή, Α. *Κοινωνικά αξιώματα και η σχέση τους με τον ενδοπροσωπικό-εξωπροσωπικό έλεγχο*. 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΛ.Ψ.Ε., 15-19 Μαΐου 2013, Αλεξανδρούπολη.
- Καραγιάννη, Μ., Ρούσσο, Π., & Καραγιαννάκης, Γ. *Παραγοντική διερεύνηση του MathProTest ενός ψυχομετρικού εργαλείου εντοπισμού μαθησιακών δυνατοτήτων και δυσκολιών στα μαθηματικά*. 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης & Ειδικής Αγωγής. 21-23 Ιουνίου, 2019, Αθήνα.
- Λαμανδρέα, Μ., & Μουταβελής, Α. Γ. *Αντιλήψεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη συμπεριληπτική εκπαίδευση μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και η σχέση με τη συναισθηματική νοημοσύνη*. 4ο Πανελλήνιο συνέδριο ειδικής εκπαίδευσης με διεθνή συμμετοχή, 23-27 Νοεμβρίου 2017, Αθήνα.

- Λιάπη, Σ., & Τάνταρος, Σ. *Διερεύνηση των σχέσεων της διαφοροποίησης στην οικογένεια και της διαμόρφωσης ταυτότητας σε αναδυόμενους ενήλικες*. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Νοεμβρίου, 2015, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Μιχαηλίδη, Γ., & Τάνταρος, Σ. *Διερεύνηση της κοινωνικής και συναισθηματικής επάρκειας μαθητών 10-12 ετών*. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Νοεμβρίου, 2015, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Μουταβελής, Α. Γ., & Μωραΐτη, Χ. *Η επαγγελματική εξουθένωση και η ψυχική ανθεκτικότητα εκπαιδευτικών ειδικής και γενικής αγωγής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης*. 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο ειδικής εκπαίδευσης με διεθνή συμμετοχή, 23-27 Νοεμβρίου 2017, Αθήνα.
- Μπαρδουνιώτη, Μ. *Ο ρόλος του σχολικού ψυχολόγου σε ένα σχολείο της Ανατολικής Αττικής: Στήριξη των μαθητών στο σχολικό πλαίσιο μετά από μία κατάσταση κρίσης*. 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, 15-19 Μαΐου, 2019, Αλεξανδρούπολη.
- Νιαστή Κ., & Γκαρή Α. *Διερεύνηση των μαθησιακών, κοινωνικών, συναισθηματικών και συμπεριφορικών χαρακτηριστικών μαθητών με υψηλές ικανότητες σχολικής ηλικίας*. 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, 15-19 Μαΐου, 2019, Αλεξανδρούπολη.
- Νικολάου, Ό., & Τάνταρος, Σ. *Διερεύνηση των σχέσεων των εκτελεστικών λειτουργιών με την ανάπτυξη και την συμπεριφορά των παιδιών ηλικίας 6-12 ετών*. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Νοεμβρίου, 2015, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Νικολάου, Ό., & Τάνταρος, Σ. *Διερεύνηση της εκδήλωσης των επιτελικών λειτουργιών σε παιδιά σχολικής ηλικίας*. 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωστικής Ψυχολογίας, 14-16 Απριλίου 2016, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Πανδιά, Ε. Β., & Πολυχρόνη, Φ. *Η αναγνωστική αποκωδικοποίηση σε μαθητές Α' και Β' Δημοτικού και η σχέση της με τη φωνολογική επίγνωση*. Προφορική παρουσίαση στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Νοεμβρίου 2015, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Παπασπυροπούλου Α., Αδαμίδου Ά., & Πολυχρόνη, Φ. *Αντιλήψεις για την εξ αποστάσεως και για τη διά ζώσης διδασκαλία και σχολική εμπλοκή, στρατηγικές μάθησης και ψυχοκοινωνική προσαρμογή μαθητών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*. 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Θετικής Ψυχολογίας, 9-12 Νοεμβρίου 2023, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.

- Πολυχρόνη, Φ., & Κασσιμάτη, Μ. *Στρες, άγχος και οικογενειακή λειτουργία σε γονείς παιδιών και εφήβων την πρώτη χρονιά επαναλειτουργίας των σχολείων μετά την πανδημία*. 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Συμβουλευτικής Ψυχολογίας - 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Θετικής Ψυχολογίας, 9 -12 Νοεμβρίου 2023, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Πολυχρόνη, Φ., Κολλιοπούλου, Ν., & Πανταζάτου, Φ. *Χαρακτηριστικά παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες και δυσκολίες κατανόησης*. 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ειδικής Εκπαίδευσης, 11-14 Απριλίου 2013, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Πολυχρόνη, Φ., Ράλλη, Α., Ρούσσο, Π., Στρατινάκη, Β., Μαστοράκη, Μ.-Ι., Αποστολοπούλου, Ν., & Ομήρου, Α. *Οι μη λεκτικές δοκιμασίες του BAS3: Πιλοτικά δεδομένα από τη χορήγηση σε παιδιά Α' και Β' Δημοτικού*. 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, 20-23 Οκτωβρίου 2016, Βόλος.
- Σκανδάλη, Μ., Ρούσσο, Π., & Καραγιαννάκης, Γ. *Η επίδραση της ηλικίας στην επίδοση μαθητών δημοτικού σε αριθμητικά και οπτικοχωρικά ερεθίσματα συλλογιστικής στα μαθηματικά*. 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής. 21-23 Ιουνίου 2019, Αθήνα.
- Στρατινάκη, Β., Μαστοράκη, Μ. Ι., & Πολυχρόνη, Φ. *Αναγνωστική ικανότητα σε συνάρτηση με βραχύχρονη μνήμη και μνήμη εργασίας, σε δείγμα μαθητών πρώτης σχολικής ηλικίας*. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, 19-22 Νοεμβρίου 2015, Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα.
- Χαραλαμπίκη, Α., & Γκαρή Α. (2019). *Διαθέσιμοι πόροι, πηγές μάθησης και εκπαίδευσης μαθητών δημοτικού σχολείου*. 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας, 15-19 Μαΐου, 2019, Αλεξανδρούπολη.
- Φιλιππάτου, Δ., & Αρχολέκα, Β. *Μαθησιακές εμπειρίες, βιώματα και ακαδημαϊκά συναισθήματα μαθητών με ΜΔ: Ποιοτική διερεύνηση της σχέσης τους με τη ψυχοκοινωνική προσαρμογή και ευεξία των μαθητών*. Συνέδριο Συμβουλευτικής και Θετικής Ψυχολογίας. 9-12 Νοεμβρίου, 2023, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
- Φιλιππάτου, Δ., Τζωρτζάκη, Μ., & Δημητροπούλου, Π. *Ακαδημαϊκά συναισθήματα και κίνητρα αναφορικά με την παραγωγή γραπτού λόγου σε μαθητές με και χωρίς μαθησιακές δυσκολίες*. 18ο Συνέδριο της ΕΛΨΕ, 5-9 Οκτωβρίου 2023, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.

Διεθνείς (ενδεικτικές πρόσφατες εισηγήσεις)

- Economou, A., Petinou, K., Helidoni, M., Okalidou, A., Polykanddrioti, G., & Fitsiou, A. *The Cyprus Greek Lexical List (CYLEX) for infants and preschool children: Preliminary analyses from Greece and relationship with receptive language assessment*. International Society for the Study of Behavioural Development, June 2022, Rhodes.
- Filippatou, D., & Dourou, I. *Academic emotions and reading motivation in students with and without Learning Disabilities*. 44th Annual Conference of the International School Psychology Association, 5-8 July, 2023, Bologna, Italy.
- Filippatou, D., & Bezevegki, E. *Reading performance in English as a foreign language and motivation of LD students*. 42nd Annual International School Psychology Colloquium of ISPA, 13-16 July, 2021, Nicosia, Cyprus.
- Gerakini, A., & Filippatou, D. (2023). *Perspectives of LD teenagers about psychosocial experiences, academic emotions and motivation in school setting*. Poster. 44th Annual Conference of the International School Psychology Association, 5-8 July, 2023, Bologna, Italy.
- Gkoutzourela, S., Dimitropoulou, P., & Filippatou, D. *Academic emotions, motivation and school climate*, 41st Annual International School Psychology Colloquium of ISPA, 9-12/7, 2019, Basel, Switzerland.
- Griva, A., Filippatou, D., & Dimitropoulou, P. *Academic emotions, motivation and learning strategies in reading*. 41st Annual International School Psychology Colloquium of ISPA, 9-12/7, 2019, Basel, Switzerland.
- Kokkinos, T., Nikolopoulou, V., Mandalidou, I., & Gari, A. *High ability students' class dynamics as emerged through class drawings, towards the perspective of differentiated instruction*. MIB International Conference of Talent Education, 26th - 28th October 2017, Portorož, Slovenia.
- Polychroni, F., Kyriakidou, E., & Kontaratou, D. *Perceptions of teacher-student relationships and psychosocial adjustment: the case of students with learning disabilities*. 20th Biennial EARLI Conference for Research on Learning and Instruction, 22-26 August 2023, Thessaloniki.

Δημοσιεύσεις σε ελληνικά & διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους (ενδεικτικές πρόσφατες δημοσιεύσεις)

Ελληνικές δημοσιεύσεις

- Γκαρή, Α., & Τσιγκρή Χ. (2009). Χαρισματικοί μαθητές και μαθησιακές δυσκολίες στη σχολική κοινότητα: διαφορετικές ανάγκες και δυσκολίες. *Ψυχολογία (Ειδικό τεύχος)*, 16(4), 439-454.
- Πρίντεζη, Α., & Πολυχρόνη, Φ. (2016). Η αντιμετώπιση των δυσκολιών στο γραπτό λόγο: Ψυχοπαιδαγωγική Προσέγγιση. *Ειδικό Τεύχος με τίτλο "Ψυχολογία και Ειδική Αγωγή"* (Α.-Σ. Αντωνίου, Επιμ.). *Παιδαγωγικός Λόγος*, 1, 153-174.
- Μουταβελής, Α. Γ., & Σαπουντζή, Σ. (2022). Επαγγελματική εξουθένωση και επαγγελματική ικανοποίηση ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (ΕΕΠ), Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ) και εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. *Ελληνική Επιθεώρηση Ειδικής Αγωγής*, 6, 85-105.
- Μουταβελής, Α. Γ., & Γεωργακοπούλου, Φ. (2022). Επαγγελματική εξουθένωση και γενικευμένη αυτοαποτελεσματικότητα Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ) και Εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19. *Ελληνική Επιθεώρηση Ειδικής Αγωγής*, 6, 142-160.
- Πολυχρόνη, Φ., & Πρίντεζη, Α. (2011). Σχολικές παρεμβάσεις στις μαθησιακές δυσκολίες. Στο: Μ. Κωνσταντίνου & Μ. Κοσμίδου (Επιμ.) *Νευροψυχολογία των μαθησιακών δυσκολιών* (σελ. 227-247). Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Τάνταρος, Σ., & Νικολάου, Ο. (2009). Εκτελεστικές λειτουργίες: Μια διερευνητική εφαρμογή της κλίμακας «Behavior Rating Inventory of Executive Function (BRIEF)» σε μαθητές Δημοτικού σχολείου, *Ψυχολογία*, 16(3), 361-378.
- Φιλιππάτου, Δ., Τζωρτζάκη, Μ., & Δημητροπούλου, Π. (2023). Ακαδημαϊκά συναισθήματα και κίνητρα αναφορικά με την παραγωγή γραπτού λόγου σε μαθητές με και χωρίς μαθησιακές δυσκολίες. Στο *Προβληματισμοί και προτάσεις στον χώρο της ψυχοπαιδαγωγικής επιστήμης* (σελ. 251-261) Τιμητικός Τόμος για την Αικ. Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Διάδραση.

- Hatzichristou, C., Lianos, P.G. Lampropoulou, A., & Stasinou, V. (2020). Individual and systemic factors related to safety and relationships in schools as moderators of adolescents' subjective well-being during unsettling times, *Contemporary School Psychology Special Issue Addressing Aggression and Violence in Diverse School Settings*, 24, 252–265.
- Hatzichristou, C., Lianos, P.G., Lampropoulou, A., Yfanti, T., & Athanasiou, D. (2021). WeCARE intervention program: An online multilevel international program for promoting well-being and resilience in the school community during unsettling times, *European Journal of Psychology and Educational Research*, 4(1), 53-69.
- Hatzichristou, C., Stasinou, V., Lampropoulou, A., & Lianos, P. (2018). Adolescents' perceptions of school climate: Exploring its protective role in times of economic recession, *School Psychology International*, 39(6), 606-624
- Gari, A., Papakonstantinou, A., Mandalidou, I., Nikolopoulou, V., & Kokkinos, T. (2018). Gifted children's drawing and significant others' needs. In Gabrijelčič, M. K., & Željeznov, M. S. *Teaching gifted and talented children in a new educational era* (pp. 53-73). University of Primorska Press.
- La Salle, T. P., Rocha-Neves, J., Jimerson, S., Di Sano, S., Martinsone, B., Majercakova, S., Albertova, E., Gajdošová, C., Deltour, A. B., Hatzichristou, C., Martinelli, V., Raykov, M., Palikara, O., Szabó, É., Arlauskaitė, Z., Athanasiou, D., Brown-Earle, O., Casale, G., Lampropoulou, A., & Mikhailova, A. (2021). A multi-national study exploring adolescent perceptions of school climate and mental health problems, *School Psychology*, 36(3), 155–166.
- Polychroni, F., Economou, A., Printezi, A., & Koutlidi, I. (2011). Verbal learning and semantic organisation of students with reading difficulties. *Learning Disabilities: A Contemporary Journal*, 9(2), 27-44.
- Polychroni, F., Koukoura, K., & Anagnostou, I. (2006). Academic self-concept, reading attitudes and approaches to learning of children with dyslexia. Do they differ from their peers? *European Journal of Special Education*, 21, 4, 415-430.
- Polyzopoulou, K., Kokaridas, D. Patsiaouras, A., & Gari, A. (2014). Teachers' attitudes toward education of gifted children in Greek educational settings. *Journal of Physical Education and Sport*, 14(2), 211 – 221.

Πανεπιστήμια (Μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ)

- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Φορείς

(Ψυχολόγοι, Εκπαιδευτικοί, Στελέχη Εκπαίδευσης, Προϊσταμένοι/ες ΚΕΔΑΣΥ)

- Υπουργεία/Δήμοι
- Νοσοκομεία/Ιδρύματα
- Γενικά και Ειδικά Σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης και Συμβουλευτικής υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.)
- Σχολεία στο εξωτερικό
- Ιδιωτικά σχολεία

Δίκτυο αποφοίτων ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚΠΑ

(ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ-1999)
ΦΕΚ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ) 982/Β/23-3-2017)

<http://www.centerschoolpsych.psych.uoa.gr>

► Διευθύντρια:

Χρυσή (Σίσσυ) Χατζηχρήστου, Ph.D, Καθηγήτρια Σχολικής Ψυχολογίας,
Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ

► Επιστημονική ομάδα:

Αικατερίνη Λαμπροπούλου, Επίκ. καθηγήτρια, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ
Θεοδώρα Υφαντή, Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ
Γιώργος Γεωργουλέας, Υπ. Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ
Σπυριδούλα Μίχου, Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ
Παναγιώτης Λιανός, Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ
Νίκη Γεωργακάκου, Δρ. Κλινικής Ψυχολογίας
Βασιλική Νικολοπούλου, Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΔΙΠ, ΕΚΠΑ
Δανάη Αθανασίου, Υπ. Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ
Διαμάντω Φραγκιαδάκη, Υπ. Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ
Αικατερίνη Γεωργαντή, Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ και
► μέλη ΔΕΠ, Σχολικοί Ψυχολόγοι, Υποψήφιοι Διδάκτορες, μεταπτυχιακοί
φοιτητές/τριες Σχολικής Ψυχολογίας και προπτυχιακοί φοιτητές/τριες,
ΕΚΠΑ

Προγράμματα Πρόληψης και Παρέμβασης του Εργαστηρίου Σχολικής Ψυχολογίας (ενδεικτικά)

(Evidence-based Interventions)

Πρωτογενής Πρόληψη

► Εθνικό επίπεδο

- Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο: Πρόγραμμα για την προαγωγή της ψυχικής υγείας & της μάθησης στη σχολική κοινότητα
- Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης παιδιών προσφύγων στη σχολική κοινότητα
- “Connecting for Caring project” (C4C) (στήριξη την περίοδο της οικονομικής κρίσης)
- «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»: Μοντέλο Παροχής Σχολικών Ψυχολογικών Υπηρεσιών
- Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης-συμβουλευτικής παρέμβασης για παλιννοστούντες & αλλοδαπούς μαθητές
- Πρόγραμμα για τη Διαχείριση Κρίσεων στη Σχολική Κοινότητα
- Παροχή ψυχολογικών υπηρεσιών στην κατασκήνωση του Αγ. Ανδρέα

► Διεθνές επίπεδο

- Summer School “WeC.A.R.E.” Program - training of teachers from EU countries
- International “WeCARE” Program
- The Olympic spirit through children’s voice
- International Summer Camp in Malaisina

Δευτερογενής Πρόληψη

► Εθνικό επίπεδο

- Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και προαγωγής της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα μετά τις πλημμύρες στη Θεσσαλία (2023-...)
- Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και προαγωγής της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα κατά την περίοδο COVID-19 (2020-2022)
- Πολυεπίπεδο πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και προαγωγής της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα μετά από καταστροφικά γεγονότα (Η περίπτωση της καταστροφικής πυρκαγιάς στην Αττική, 2018-2019)
- Πολυεπίπεδες παρεμβάσεις σε δομές ψυχολογικής υποστήριξης
- Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών/τριών
- Πρόγραμμα στο σχολικό περιβάλλον για την αντιμετώπιση κρίσεων: ψυχολογική στήριξη μετά από φυσικές καταστροφές
- Ψυχοκοινωνική υποστήριξη μονογονεϊκών οικογενειών στη σχολική κοινότητα

► Διεθνές επίπεδο

- Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης παιδιών προσφύγων στη σχολική κοινότητα
- Ψυχοκοινωνική υποστήριξη εφήβων προσφύγων σε συνεργασία με British Council & Unicef

Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο

Πρόγραμμα για την προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης στη σχολική κοινότητα

► Εξελικτική πορεία

- Ανάπτυξη σχετικών εντύπων
- Εθελοντική εφαρμογή δραστηριοτήτων σε τάξεις από μέλη της ομάδας ΕΣΧΟΨΥ

- Έκδοση προγράμματος ΚΣΑ για Α' Βάθμια και Β' Βάθμια (2004) και προσχολική εκπαίδευση (2008)
- Μάθημα σε προπτυχιακό επίπεδο
- Ευαισθητοποίηση μικρής ομάδας εκπαιδευτικών στην Ελλάδα
- Συνεργασία με Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου και κατάρτιση εκπαιδευτικών για εφαρμογή στα σχολεία (2001-2009)
- Σχετικές δημοσιεύσεις

- Αναθεωρημένη έκδοση (2011)
- Εξειδικευμένη κατάρτιση εκπαιδευτικών - επίπεδο συστήματος
- Παρουσιάσεις & Δημοσιεύσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
- Συνεργασία με Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Ελλάδας-ανάπτυξη προγράμματος «Σχολική και Κοινωνική Ζωή» (2014)

- Αναθεωρημένη έκδοση (2024)
- Εμπλουτισμός μαθημάτων
- Σύνδεση με Πρακτική Άσκηση

► Βάση για εξειδικευμένες παρεμβάσεις

- Ένταξη παιδιών Παλιννοστούντων και Αλλοδαπών στο σχολείο για την Α' Βάθμια εκπαίδευση
- Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά»

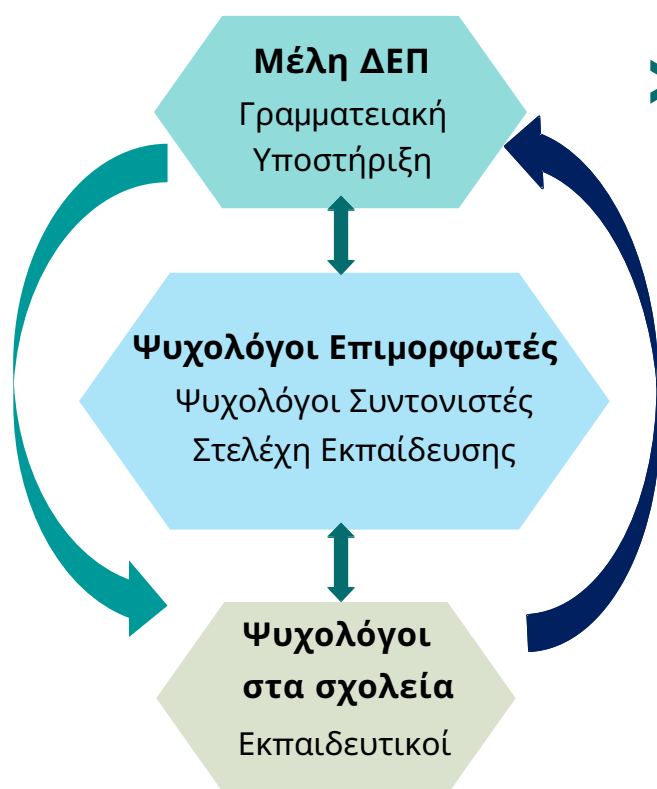
ΠΟΛΥΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά» που υλοποιήθηκε από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής, ΦΠΨ, σε συνεργασία με το Κέντρο Έρευνας & Εφαρμογών Σχολικής Ψυχολογίας (ΕΣΠΑ 2007-2013)

2011 - 2015:

- 2-7 μέλη ΔΕΠ
- 4-13 σχολικοί ψυχολόγοι στα σχολεία
- 37-64 σχολεία
- 826-1985 μαθητές/τριες

- Οργάνωση
- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών & ψυχολόγων
- Αξιολόγηση

- Επιμόρφωση εκπαιδευτικών & ψυχολόγων
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (μαθησιακού & ψυχοκοινωνικού) & εργαλείων αξιολόγησης
- Ανάπτυξη & Αξιολόγηση προγραμμάτων παρέμβασης
- Εποπτεία εφαρμογής προγραμμάτων
- Ευαισθητοποίηση γονέων

- Αξιολόγηση
- Συμβουλευτική
- Εφαρμογή Προγραμμάτων
- Συνεργασία σχολείων-οικογένειας
- Διασύνδεση με φορείς Ψυχικής Υγείας

Στήριξη σχολικών κοινοτήτων σε περιόδους δύσκολων καταστάσεων/κρίσεων

Σύνδεση θεωρίας, έρευνας, εκπαίδευσης και πράξης

- Παρεμβατικό πρόγραμμα για τη στήριξη παιδιών μετά από φυσική καταστροφή - **σεισμός στην Αθήνα 1999** - έκδοση εντύπου ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών και γονέων

1999

- Παρεμβάσεις στην κοινότητα μετά από **γεγονότα κρίσης (πυρκαγιές στην Πελοπόννησο)**

2007

- Διεξαγωγή **δύο εξειδικευμένων σεμιναρίων κατάρτισης** για τη διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα με διεθνείς προσκεκλημένους (PREPaRE model) και Διεθνές Συμπόσιο (Megaron Plus) **Δίκτυο Πανεπιστημίων**

2008-2009

Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών/ εκπαιδευτικό υλικό/ σχέδιο δράσης για τη στήριξη των παιδιών σε καταστάσεις **κρίσεων (Γρίπη H1N1)**

2009

- Ειδικά έντυπα
- Ενότητες για την κρίση στα βιβλία
 - Σχολική Ψυχολογία
 - Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή
 - Ψυχική ανθεκτικότητα

Παρεμβατικό πρόγραμμα:
«Συν-φροντίζω» (Project
«Connecting for Caring C4C»)
(πολυεπίπεδο πρόγραμμα
πρόληψης,
ευαισθητοποίησης,
εκπαίδευσης και
παρέμβασης)
Οικονομική κρίση/ύφεση

**Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής
υποστήριξης παιδιών
προσφύγων στη σχολική
κοινότητα**
Ψυχοκοινωνική υποστήριξη
εφήβων προσφύγων σε
συνεργασία με British Council &
Unicef (πρόγραμμα «Building our
Horizons»)

**Πολυεπίπεδο πρόγραμμα
ψυχοκοινωνικής
υποστήριξης και προαγωγής
της ψυχικής ανθεκτικότητας
στη σχολική κοινότητα μετά
από καταστροφικά γεγονότα**
(Η περίπτωση της
καταστροφικής πυρκαγιάς
στην Αττική, 2018-2019)

2011-2016

2015

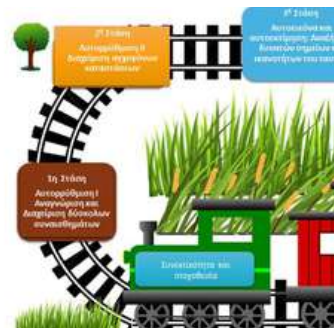
2018-2019

Προγράμματα:

- «Στηρί-Ζωντας»:
- **«Ε.Μ.Ε.Ι.Σ»** (Ενδιαφερόμαστε, Μοιραζόμαστε, Ενθαρρύνουμε, Ισχυροποιούμε, Συμμετέχουμε)
- Διεθνές WeCARE **«WeConnect Accept Respect Empower»** (2012-2016)

Παρεμβατικό πρόγραμμα
για τη στήριξη και την
ενίσχυση της ψυχικής
ανθεκτικότητας μαθητών/
τριών (**Μαζί+1**)

Πολυεπίπεδο project πρόληψης, ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης και παρέμβασης (2011-2016)

Στόχοι του προγράμματος:

- **Υποστήριξη** παιδιών, εκπαιδευτικών, σχολείων στις δύσκολες οικονομικές περιόδους και σε στρεσογόνα γεγονότα
- Διάχυση ψυχολογικής γνώσης, καλών πρακτικών, διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς και ειδικούς ψυχικής υγείας
- Δημιουργία **διεθνούς** προγράμματος κατάρτισης εκπαιδευτικών, πρόληψης και παρέμβασης στη σχολική κοινότητα (**τοπικό, εθνικό, διεθνές επίπεδο**)
- Ανάπτυξη διεθνούς προγράμματος **εξειδικευμένης** κατάρτισης εκπαιδευτικών με σκοπό την προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας και τη δημιουργία θετικού κλίματος στη σχολική κοινότητα
- Ανάπτυξη **διεθνούς δικτύου σχολείων ως κοινοτήτων που νοιάζονται και φροντίζουν**

➤ **Πολιτισμικές γέφυρες**

➤ **Ενίσχυση ψυχικής ανθεκτικότητας και προαγωγή θετικού σχολικού κλίματος**

Επιστημονική Υπεύθυνη:

Καθ. Χ. Χατζηχρήστου

Επιστημονική Ομάδα:

Θ. Υφαντή, PhD Σχολικής Ψυχολογίας

Ε. Αδαμοπούλου, PhD Σχολικής Ψυχολογίας

Α. Λαμπροπούλου, PhD Σχολικής Ψυχολογίας

Β. Στασινού, PhD Σχολικής Ψυχολογίας

Γ. Γεωργουλέας, Υποψ. Δρ. Σχ. Ψυχολογίας

Α. Μπακοπούλου, Σχολική Ψυχολόγος

Δ. Γεωργογιάννη, Σχολική Ψυχολόγος

Δ. Αθανασίου, Υποψ. Δρ. Σχ. Ψυχολογίας

Δ. Φραγκιαδάκη, Υποψ. Δρ. Σχ. Ψυχολογίας

City University of New York

Α. Ζαλοκώστα, SP Graduate Student

Προγράμματα παρέμβασης του Project Συν-Φροντίζω

696 εκπαιδευτικοί, 376 σχολεία, 19.682 μαθητές/τριες

► «Στηρί-Ζωντας» στην Κρίση (Ιανουάριος-Μάιος 2012)

- Πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτικών & παρέμβασης για την ψυχολογική στήριξη των παιδιών στην περίοδο της οικονομικής κρίσης
- 138 εκπαιδευτικοί, 29 σχολεία, 3000 μαθητές/τριες

► «Ε.Μ.Ε.Ι.Σ» (Ενδιαφερόμαστε, Μοιραζόμαστε, Ενθαρρύνουμε, Ισχυροποιούμε, Συμμετέχουμε) (Οκτώβριος 2012-Μάιος 2013)

- Πρόγραμμα εξειδικευμένης κατάρτισης εκπαιδευτικών & παρέμβασης για την προαγωγή του θετικού κλίματος & της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική οινότητα
- 125 εκπαιδευτικοί, 39 σχολεία, 3200 μαθητές/τριες

► «Ε.Μ.Ε.Ι.Σ. στην κατασκήνωση» (Ιούνιος-Ιούλιος 2014)

- Πολυεπίπεδο καινοτόμο πρόγραμμα λειτουργίας των παιδικών εξοχών του Δήμου Αθηναίων ως κοινότητες ανάπτυξης, μάθησης και στήριξης

► «WeC.A.R.E.» (2012-2016)

- Διεθνές πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτικών και παρέμβασης για την προαγωγή του θετικού κλίματος & της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα με τη **συμμετοχή 13 χωρών**
- 439 εκπαιδευτικοί, 287 σχολεία, 6932 μαθητές/τριες

Στηρί-Ζωντας στην Κρίση / «Ε.Μ.Ε.Ι.Σ»
(Ενδιαφερόμαστε, Μοιραζόμαστε,
Ενθαρρύνουμε, Ισχυροποιούμε,
Συμμετέχουμε)

[illegible]

Πρόγραμμα εξειδικευμένης κατάρτισης εκπαιδευτικών και παρέμβασης για την προαγωγή του θετικού κλίματος και της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα (2012-2013)

Διεθνές Πρόγραμμα WeC.A.R.E. (2012-2016)

- ▶ **13 Χώρες:** Ελλάδα, Κύπρος, Ηνωμένο Βασίλειο, Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Σουηδία, ΗΠΑ, Ιρλανδία, Καναδάς, Ολλανδία, Αιθιοπία, Αυστραλία
- 287 σχολεία** (Α' βάθμια και Β' βάθμια εκπαίδευση, ειδικά και διαπολιτισμικά σχολεία)
- 439 εκπαιδευτικοί**
- 6.932 μαθητές**
- Πιλοτική ομάδα στην αγγλική γλώσσα (2013-2014):** Ελλάδα, ΗΠΑ, Βέλγιο

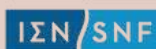
Δίκτυο σχολείων στην Ελλάδα

Διεθνές δίκτυο σχολείων

Sponsors

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

αλληλεγγύη
SOLIDARITY NOW
This is our common ground

Δομή Προγράμματος/Καινοτόμα Χαρακτηριστικά

Εξ αποστάσεως
Επιμόρφωση
Εκπαιδευτικών &
Γονέων
Εποπτεία

Για κάθε θεματική ενότητα υπάρχει:

- Θεωρητικό πλαίσιο
- Δραστηριότητες στην τάξη
- Εποπτεία/Διαλεκτική Ψυχολογική Συμβουλευτική
- Αξιολόγηση (Ερωτηματολόγια)

Πολυμεσικό Υλικό:

- Video
- Παρουσιάσεις ppt
- Υλικό σε εκτυπώσιμη μορφή

Παρέμβαση στην τάξη Ι:
Εφαρμογή
Δραστηριοτήτων στην
τάξη

- Οι τάξεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα συνταξιδεύουν με το **σχολικό καράβι του “WeC.A.R.E.”** σε νησιά σταθμούς που εμπνέονται από την **αρχαία Ελληνική γραμματεία και μυθολογία**
- Προσαρμοσμένες δραστηριότητες σε **τρεις ηλικιακές βαθμίδες**

Παρέμβαση στην τάξη
II: Online Εκπαιδευτική
Διαδραστική Εφαρμογή

- Οι τάξεις στην Ελλάδα **ενώνονται** με τάξεις του εξωτερικού και ταξιδεύουν ως **τάξεις - συνταξιδιώτες**
- **Διαδρούν** και **επικοινωνούν** σε μικρότερες ομάδες και μεταφέρουν το ταξίδι τους - δραστηριότητες στην τάξη, σκέψεις και υλικό - σε έναν **εικονικό χώρο** με τη χρήση της Online εκπαιδευτικής διαδραστικής εφαρμογής **“Sailing for Caring”** (Sailing4Caring)

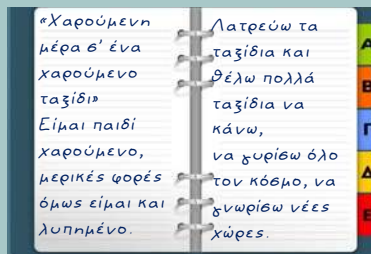
Αξιολόγηση

Ανάπτυξη διεθνούς βάσης δεδομένων
με καλές πρακτικές

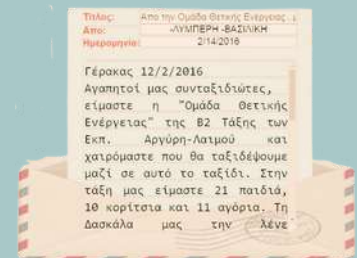
ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΜΑΣ

Ενότητα Α: Προαγωγή του θετικού κλίματος και της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα

Ταξιδιωτικό Ημερολόγιο

Γράμμα στους συνταξιδιώτες

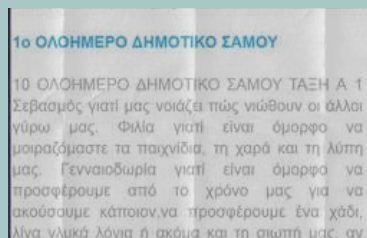
Η Βαλίτσα μας

Keeping track of our progress (5th class of Elementary School)

	Module A	Module B	Module C	Module D	Module E	
Features of our group that hold us back & we would like to improve or change them	Cooperation in a group	A little	3	2	1	0
	Some	12	8	5	3	2
	A lot	6	11	15	18	18
	Conflicts & arguments	A little	10	5	3	1
	Some	9	8	8	5	5
	A lot	2	8	10	15	15
The positive features of our group that we would like to keep & preserve	Respect	A little	15	11	7	4
	Some	9	10	14	17	17
	A lot	6	10	9	14	17
	Support each other & sharing	A little	0	0	0	0
	Some	13	12	10	7	7
	A lot	8	9	11	14	14

Στόχοι

Οι αξίες της καρπίνας μας/Η διακήρυξη των συνταξιδιωτών

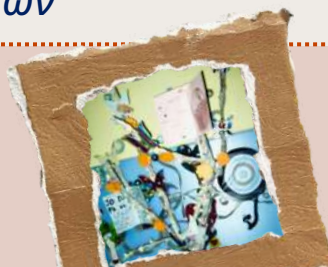

Ενότητα Β: Αναγνώριση συναισθημάτων-Διαχείριση δύσκολων συναισθημάτων

Στ' τάξη, Σχολείο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Αλβούπολης, Αθήνα

Κοινό Project Φροντίζοντας το δέντρο που νιώθει

Α' τάξη, 8ου ΔΣ Πτολεμαΐδας, Κοζάνη

Νηπιαγωγείο Φολεγάνδρου

Ενότητα Γ: Διαχείριση άγχους

Γυμνάσιο Λαιμού, Φλώρινα

Ομαδική Δραστηριότητα - Εκστρατεία κατά του στρες (12 - 15 ετών)

WE CARE - WE SHARE - WE TALK - WE THINK POSITIVE

1. Πάρε βαθιές ανάσες
2. Σκέψου θετικά
3. Κάνε κάτι που σ' ευχαριστεί!
4. Βρες έξω!
5. Σκέψου πριν πράξεις!

1ο Νηπιαγωγείο Σαδιάδας

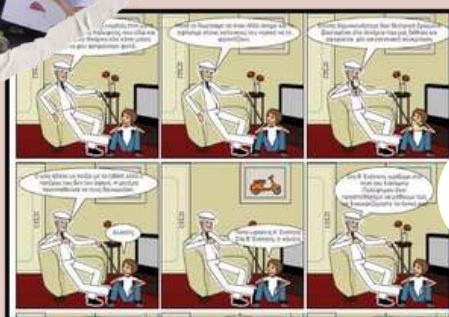
► Οι τάξεις:

- Ταξιδεύουν στο Νησί των Λωτοφάγων....
- Γράφουν την ιστορία του ταξιδιού τους «Μια ιστορία, πολλοί συγγραφείς»
- Γράφουν στο ταξιδιωτικό ημερολόγιο ό,τι επιθυμούν να θυμούνται & να τους συνοδεύει στο ταξίδι τους
- “Ψηφίζουν τους στόχους”

Ενότητα Δ: Διαφορετικότητα στη σχολική κοινότητα

Δραστηριότητα στην τάξη

Α' Τάξη, Γυμνάσιο Μελεσσών, Κρήτη

Κοινό Project

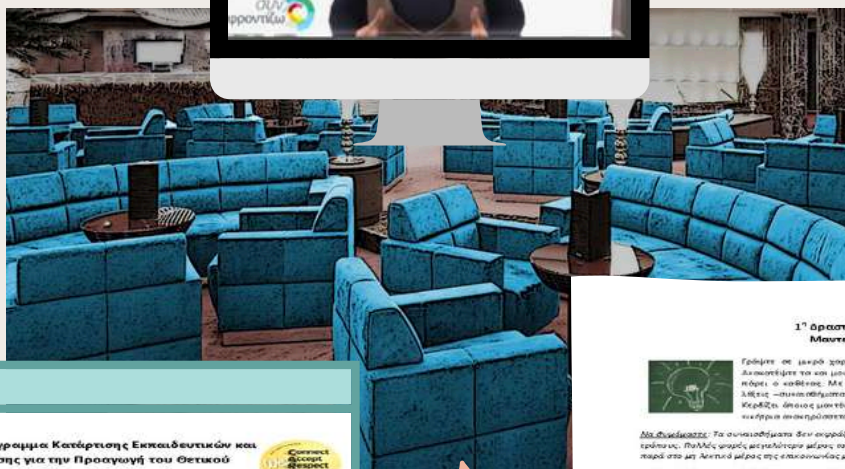
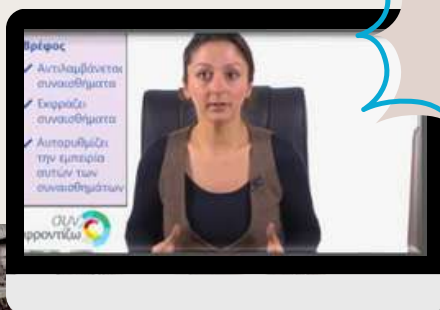
Μια ιστορία, πολλοί συγγραφείς....

Ένα αντίδοτο στον πειρασμό της λησμονιάς!

- Είσοδος των γονέων στο Sailing4Caring (S4C)
- Παρακολούθηση κοινών projects
- Εξ αποστάσεως επιμόρφωση
- Δραστηριότητες
- Online ερωτηματολόγιο

Video

1^η δραστηριότητα Μουσείουμε

Γράψτε σε μικρά χαρτάκια λέξεις που θα βρείτε συναισθήματα. Διαμορφώστε τα και μετρήστε τα, χωρίστε τα φιλίστε τους λέξεις έχει νόημα ο καθένας. Με ποικίλους προστάσεις να μεταφέρετε τις λέξεις - συναισθήματα ώστε να τις καταλάβουν και οι υπόλοιποι. Κρατήστε όποιες μην έχετε τα περισσότερες. Σε περίπτωση υπολοίπων κυρίως αναζητήστε τους άλλους... αναζητήστε!

Μεθυσμένοι: Τα συναισθήματα δεν αναφέρονται μόνο με λέξεις αλλά και με μη λεκτικές πράξεις. Πολλές φορές μεγαλύτερο μέρος του μηνύματος περνάει μόνο από μη λεκτικό, παρά στο μη λεκτικό μέρος της επικοινωνίας μας.

Δωρεά: Όταν υπάρχει μέλος στον ομάδα που δεν γνωρίζει ανάγνωστη, χρειάζεται κάποιος άλλος να τον διαβάσει (ή όχι).

2^η δραστηριότητα Να τα πούμε

Φυσικά να έχετε και μελλοντικό ήρωα. Πάνω σε κάθε μπαλόνι γράψτε με μαρκαδόρο ένα από τα παρακάτω συναισθήματα: χαρά, λύπη, θυμός, αγάπη.

Κάθε μέλος της ομάδας θα κρατήσει από μια φούσα και τα θέματα μπαλόνι και θα ανακοινώσει στην ομάδα κάθε ένα από τα μπαλόνια - μέσα στη φούσα. Τα ανακοινώνουν και ανταλλάτουν στο μπαλόνι. Τα υπόλοιπα μέλη ακούει χωρίς να σχολιάζουν τις απαντήσεις. Όταν έχουν μιλήσει όλα τα μέλη της ομάδας αφήστε το μπαλόνι να ανέβει.

Βασικά εργαλεία: Πάρτε 4 διαφορετικά χρώματα χαρτί: κόκκινο, κίτρινο, πορτοκαλί και μπλε. Κόψτε 4 κάρτες 10x10cm, τοποθετήστε ένα και το μέλι της οκταήμερης σας - ώστε να έχει ένα από τα χρώματα. Κάθε μέλος της ομάδας κρατάει ένα από τα συναισθήματα που αναφέρονται πιο πάνω (π.χ., αγάπη, στη κόκκινη κάρτα, θυμός, στη κίτρινη κάρτα, χαρά, στη μπλε κάρτα, λύπη, στη πορτοκαλί κάρτα). Κάθε μέλος θα γράψει πάνω στην κάρτα ένα συναισθήμα. Τα συναισθήματα που αναφέρονται είναι: αγάπη, θυμός, χαρά, λύπη, πορτοκαλί. Τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας αφήστε τις απαντήσεις. Όταν έχουν μιλήσει όλα τα μέλη της ομάδας αφήστε το μπαλόνι να ανέβει.

Δραστηριότητες για Γονείς

Διεθνές Πρόγραμμα Κατάρτισης Εκπαιδευτικών και Παρέμβασης για την Προαγωγή του Θετικού Κλίματος και της Ψυχικής Ανθεκτικότητας στη Σχολική Κοινότητα
«We C.A.R.E.» 2014-2015

Ενότητα Β:
Αλυσιοποίηση συναισθημάτων - Διαχείριση δύσκολων συναισθημάτων

Να θυμόμαστε...

- Όλα τα συναισθήματα είναι αποδεκτά. Δεν υπάρχουν καλές και κακές, αλλά σωστά και λάθος.
- Η έννοια των συναισθημάτων είναι σημαντική για την επικοινωνία μας με τους άλλους. Είναι πληροφορίες για εμάς, για τα πώς νιώθουμε και βοηθούν να αποκωδικοποιήσουμε τα μηνύματα που φέρουν με υποσυνείδητο τρόπο σχετικά με τα τι νιώθουν οι άλλοι.

Οργανισμός: Ε.Π.Ε.Α.Ε.Α. Ε.Π.Ε.Α.Ε.Α. 2014-2015

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ»

SOS 43

ΜΑΜΑΔΕΣ & ΜΠΑΜΠΑΔΕΣ ΤΟΥ 1^{ου} Γυμνασίου Χίου
ΛΟΓΩΝΤΕΣ!

Αγαπητοί γονείς

Στα πλαίσια του προγράμματος WECARE κατά τη διάρκεια της διαμονής μας στο νησί του Πολύφρου μίναμε να διαχειριστούμε τα συναισθήματά μας και ιδιαίτερα το άγχος μας. Έτσι τώρα μέσα από τη συζήτηση στην τάξη καταλάβαμε πόσο εύκολο είναι να αποδεχτούμε τις αλλαγές αλλά και να βοηθήσουμε τους γονείς μας μέσα από κάποιες τεχνικές, πράγμα που θα μας βοηθήσει στην υπόλοιπη ζωή μας. Τέλος συνειδητοποιήσαμε ότι κάποιος γονέας και σεις οι γονείς μας καταπιέζεστε και αυτό μας προκαλεί άγχος!

Αυτά και εμείς ανησυχημένοι να βοηθήσουμε σας διδούμε τις τεχνικές καταπολέμησης του άγχους, αλλά είναι πολύ νωρίς ακόμα για να τα λέμε αυτά, γιατί θα επισκεφθούμε κι άλλα μέρη... μέχρι την Ιθάκη μας!

Τα βλυστάρια σας

«Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής
υποστήριξης σχολείων με μαθητές/τριες
οικογενειών προσφύγων» (2017-2019)

Λόγια **μαθητών/τριών** που συμμετείχαν στις παρεμβάσεις

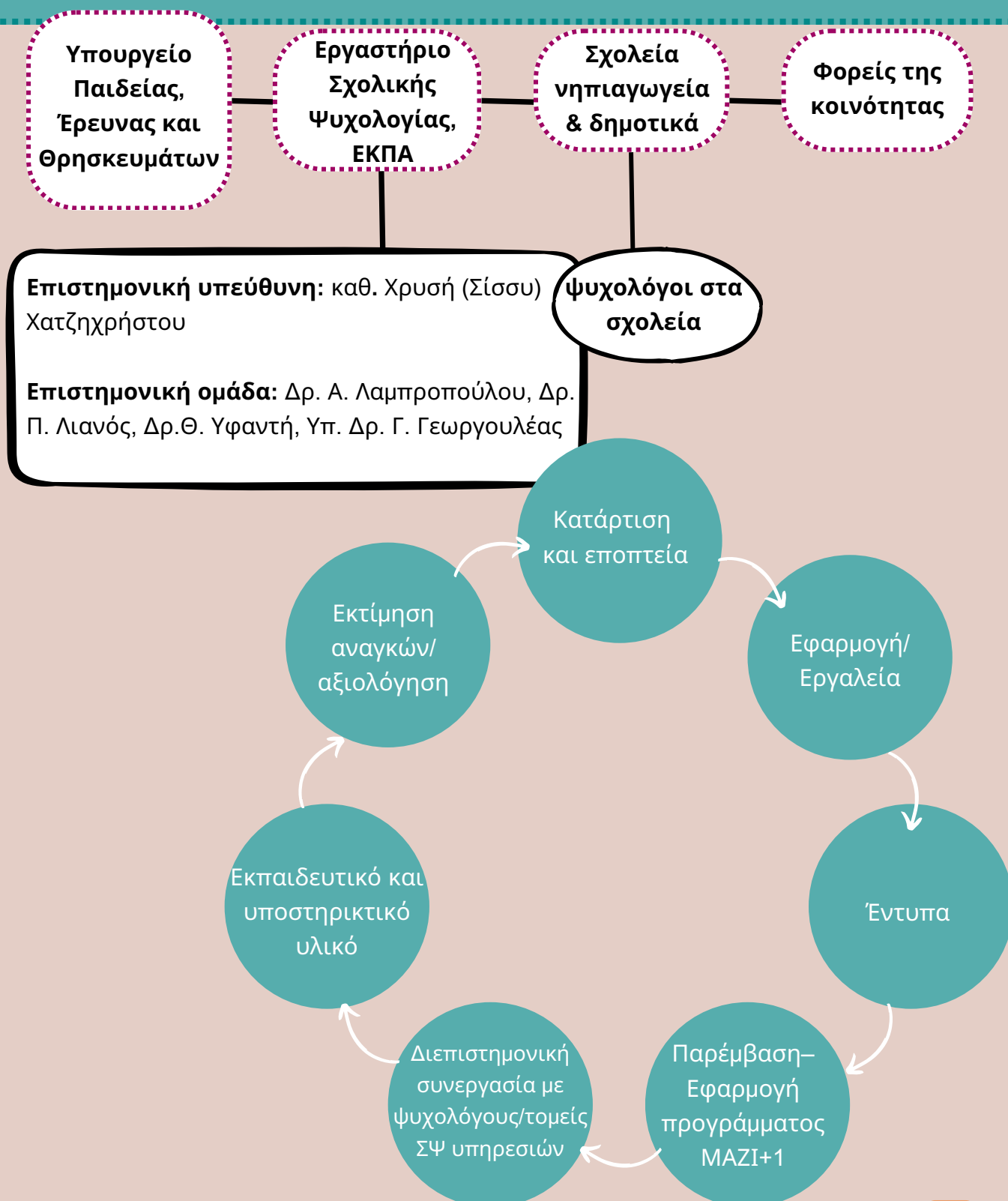
- Θα 'θελα να σας πω πως θα περάσετε πολύ καλά, όπως εμείς. Θα γελάσετε επίσης πολύ. Θα αισθανθείτε στην αρχή λίγο άβολα, αλλά μετά από λίγα μαθήματα θα είστε εντάξει. Εύχομαι να περάσετε πολύ ωραία
- Θα μάθετε να νοιάζεστε για τους άλλους και όχι μόνο για τον εαυτό σας. Θα νιώσετε ότι είστε μια ομάδα. Επίσης θα μάθετε να είστε δίκαιοι
- Θα μάθετε πολλά πράγματα με τους ψυχολόγους. Θα μάθετε να ελέγχετε το άγχος σας και το θυμό σας και θα μάθετε καινούργια πράγματα. Εύχομαι να περάσετε τέλεια
- Με βοήθησε να καταλάβω ότι πρέπει να προσπαθώ με όλους τους συμμαθητές μου να είμαι φίλος και να τους νοιάζομαι
- Βοήθησε αρκετά την τάξη μου γιατί από τότε που αρχίσαμε το πρόγραμμα έχει βελτιωθεί σε πολλούς τομείς
- Να συνεργαζόμαστε, να σεβαστούμε τους άλλους, να μην κοροϊδεύουμε τους άλλους
- Μάθαμε πως αν προσπαθούμε όλοι μαζί, πως αν έχουμε ένα κοινό στόχο, πως αν συνεργαστούμε και βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον θα καταφέρουμε τα πάντα
- Σε αυτό που βοήθησε όλη την τάξη αυτό το ταξίδι είναι που καταλάβαμε ότι είμαστε όλοι μια ομάδα, ότι ξέρουμε να συνεργαζόμαστε και πάνω από όλα να αγαπάμε!!!

Λόγια **εκπαιδευτικών** που συμμετείχαν στις παρεμβάσεις

- Ουσιαστικότερη σύνδεση με τους μαθητές και ενδυνάμωση
- Μακάρι να συνεχιστεί. Ωφεληθήκαμε όλοι σε μεγάλο βαθμό
- Θα θυμάμαι αυτή τη χρονιά ως ένα ευχάριστο ταξίδι γνωριμίας με την πλευρά των μαθητών που δεν είχα ξαναδεί πάνω από 20 χρόνια υπηρεσίας
- Πραγματοποίησα 2 διαφορετικά ταξίδια σε 2 τμήματα. Ο πλουραλισμός των εναλλακτικών προσεγγίσεων ήταν καταιγιστικός. Πέρασα από πολλές «συμπληγάδες» (δυστροπίες ή τάση για εγκατάλειψη από μαθητές μου). Λυτρωτικές-ανακουφιστικές οι στιγμές αλλαγής των μαθητών μου, ειδικά όταν τη συνειδητοποίησαν οι ίδιοι, τις ομολογούσαν (ατομικά ή στην ομάδα) και η χαρά-η ικανοποίηση φώτιζε το πρόσωπό τους.
- Μέσα από το πρόγραμμα ένα συγκεκριμένο παιδί με προβλήματα ενσωμάτωσης μέσα στην τάξη, επειδή ήταν καινούργιο στο σχολείο, κατάφερε να συμμετέχει στις ομάδες, κατέχοντας μάλιστα ηγετικό ρόλο και παράλληλα έκανε περισσότερες φιλίες στο σχολείο. Τα υπόλοιπα παιδιά, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων, συνειδητοποίησαν ότι δεν υπήρχε λόγος να τα απορρίπτουν.
- Η χαρά, η έκπληξη, τα γυαλιστερά ματάκια στο νησί των Φαιάκων, στην τάξη των ευγενικών συμμαθητών, όταν διαβαζόταν η ευγενική πρόταση για το διπλανό τους. Δεν πίστευαν ότι ο διπλανός τους είχε προσέξει αυτή την ιδιαιτερότητα τους, την κατέγραφε και την ανακοίνωνε. Αυτό τα συγκίνησε πολύ.

Μοντέλο Διασύνδεσης Πανεπιστημίου – Σχολικών Κοινοτήτων: Παροχή Σχολικών Ψυχολογικών Υπηρεσιών συνδεδεμένων με το σχολείο με έμφαση στις ψυχοκοινωνικές ανάγκες μαθητών/τριών που έχουν βιώσει τραυματικές εμπειρίες μετά από φυσικές καταστροφές
Η περίπτωση της πυρκαγιάς στην Ανατολική Αττική (2018-2019)

ΜΑΖΙ +1: Πρόγραμμα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και προαγωγής της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα σε περίοδο ανάκαμψης και προσαρμογής μετά από καταστροφικά γεγονότα (2018-2019)

➤ *εστιάζοντας στις ψυχο-συναισθηματικές ανάγκες των μαθητών/τριών που έχουν βιώσει τραυματικές εμπειρίες μετά από μια φυσική καταστροφή*

➤ Τα παιδιά ταξιδεύουν σε ένα ταξίδι με το τρένο όπου ανακαλύπτουν τη δύναμη της ομάδας, μαθαίνουν να θέτουν στόχους, να διαχειρίζονται τα δύσκολα συναισθήματα και να χτίζουν το μέλλον μαζί

Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε από τις ψυχολόγους των σχολείων σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς σε:

- 5 Νηπιαγωγεία (N = 163) και
- 5 Δημοτικά Σχολεία (N = 323)

➤ Δημοτικό Σχολείο

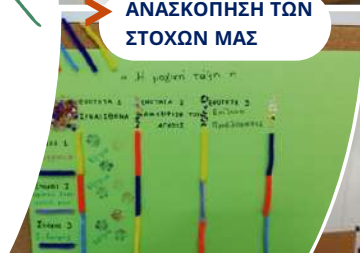

➤ Νηπιαγωγείο

-
- Συνεργασία
 - Σεβασμός/αποδοχή
 - Βρίσκοντας λύσεις

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ
ΣΤΟΧΩΝ ΜΑΣ

➤ Επιβίβαση στο τρένο μας
Συνεκτικότητα και στοχοθεσία

Πολυεπίπεδη προσέγγιση και δράσεις για τη στήριξη των σχολικών/εκπαιδευτικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19 (2020-2022)

Έρευνα (α,β,γ φάσεις)

- Εκπαιδευτικοί
- Μαθητές/μαθήτριες
- Γονείς
- Ψυχολόγοι
- Εισηγήσεις σε συνέδρια
- Δημοσιεύσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
- 15 διπλωματικές & προπτυχιακές εργασίες

Ευαισθητοποίηση – Διάχυση σε Εθνικό και Διεθνές Επίπεδο

- Μετάφραση εντύπων στην αγγλική, γερμανική και γαλλική γλώσσα, αραβική και φαρσί
- Διάχυση και στις αντίστοιχες διευθύνσεις ελληνόγλωσσων σχολείων του εξωτερικού
- Διεθνείς συνεργασίες – υλικό στην ιστοσελίδα ISPA

➤ Εκπαιδευτικό/ενημερωτικό υλικό – Έντυπα

- (15) έντυπα κατά τη διάρκεια των φάσεων της πανδημίας

➤ Ακαδημαϊκή εκπαίδευση

- Σε **προπτυχιακούς φοιτητές/τριες** του Τμήματος Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ και Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής
- Σε **μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες** του ΠΜΣ “Σχολική Ψυχολογία” του Τμήματος Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ

➤ Παρεμβάσεις

- διαλεκτική συμβουλευτική ψυχικής υγείας
- διαδικτυακή συμβουλευτική, υποστήριξη και εφαρμογή δραστηριοτήτων από μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες Σχολικής Ψυχολογίας στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης

➤ Επιμόρφωση / Ευαισθητοποίηση

Εκπαιδευτικοί

- Διαδικτυακά επιμορφωτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς/στελέχη εκπαίδευσης:
 - για τη προσαρμογή παιδιών/εφήβων
 - για την ενίσχυση της ψυχικής τους ανθεκτικότητας σε δύσκολες περιόδους
 - δραστηριότητες για πρακτική εφαρμογή στην τάξη και το σχολείο.

Γονείς

- Έντυπα για οικογένειες
- Διαλέξεις σε γονείς, σχετικά με την προσαρμογή της οικογένειας κατά την περίοδο της πανδημίας

Ψυχολόγοι/κοινωνικοί λειτουργοί

Ειδικοί ψυχικής υγείας για τη στήριξη ευάλωτων ομάδων

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚΠΑ

15 Έντυπα - επιμορφωτικό υλικό για τη στήριξη των σχολικών/
εκπαιδευτικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19
(495.000 αναγνώσεις)

<http://www.centerschoolpsych.psych.uoa.gr/>

2019 - 2020

Α' Φάση: Πριν
την Αναστολή
Λειτουργίας των
Σχολείων

2019 - 2020

Β' Φάση: Κατά τη
Διάρκεια της
Αναστολής Λειτουργίας
των Σχολείων

2019 - 2020

Γ' Φάση: Κατά την
Επαναλειτουργία
των Σχολείων

2020 - 2021

Δ' Φάση: Νέα
Σχολική Χρονιά

2020 - 2021

Ε' Φάση: Νέα
Σχολική Χρονιά

2019 - 2020

Α' Φάση: Πριν
την Αναστολή
Λειτουργίας των
Σχολείων

2019 - 2020

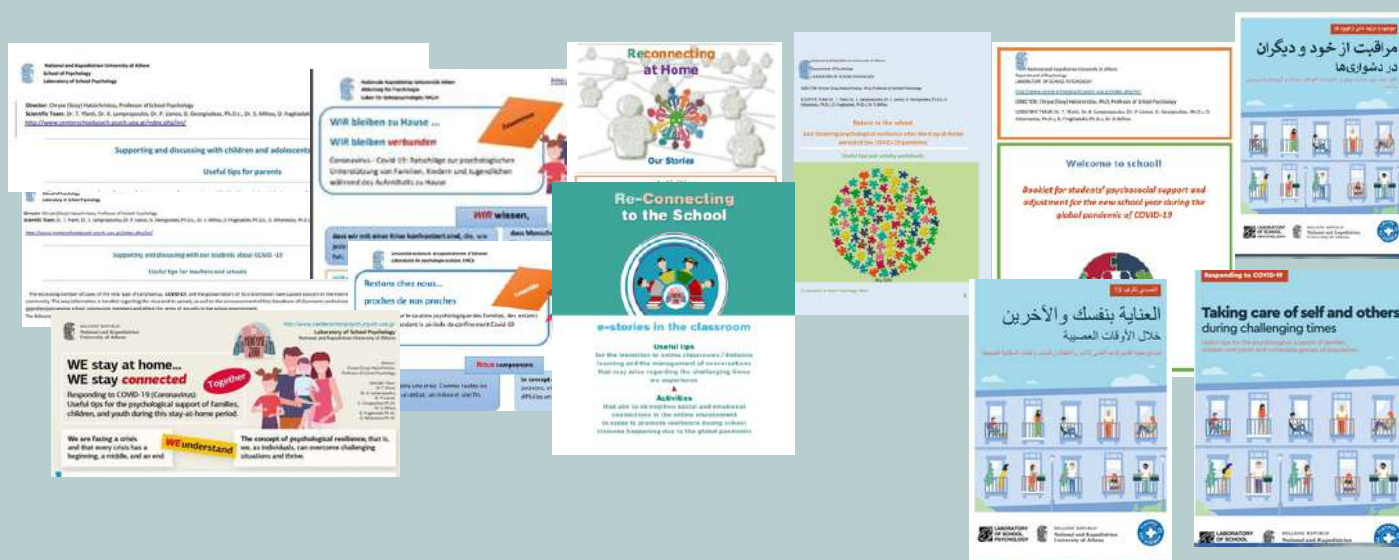
Β' Φάση: Κατά τη
Διάρκεια της
Αναστολής Λειτουργίας
των Σχολείων

2019 - 2020

Γ' Φάση: Κατά την
Επαναλειτουργία
των Σχολείων

2020 - 2021

Δ' Φάση: Νέα
Σχολική Χρονιά

Ευαισθητοποίηση-Διάχυση σε Εθνικό και Διεθνές Επίπεδο

- Μετάφραση εντύπων στην αγγλική, γερμανική, γαλλική, αραβική γλώσσα και φαρσί
- Διάχυση και στις αντίστοιχες διευθύνσεις ελληνόγλωσσων σχολείων του εξωτερικού

➤ Ψυχοκοινωνική στήριξη σχολικών κοινοτήτων στη Θεσσαλία μετά τις πλημμύρες (2023-24)

➤ Διαδικτυακό **επιμορφωτικό σεμινάριο-webinar ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών Θεσσαλίας** (14/09/2023) σε συνεργασία με ΥΠΑΙΘΑ και Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Θεσσαλίας

➤ Έντυπα

Χατζηχρήστου, Χ., Υφαντή, Θ., Λαμπροπούλου, Κ., Γεωργουλέας, Γ., Αθανασίου, Δ., & Φραγκιαδάκη, Δ. (2023). *Κατευθύνσεις για την επιστροφή στο σχολείο και στην τάξη μετά από την εμπειρία μιας φυσικής καταστροφής.*

Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ

http://www.centerschoolpsych.psych.uoa.gr/images/articles/entipo_stiriksis_sxoleiwn_thessalias_ekpa.pdf

<https://www.facebook.com/schoolpsychlab/>

Χατζηχρήστου, Χ., Υφαντή, Θ., Λιανός, Π., Λαμπροπούλου, Κ., Γεωργουλέας, Γ., Αθανασίου, Δ., & Φραγκιαδάκη, Δ. (2023). *Χρήσιμες επισημάνσεις για γονείς/κηδεμόνες για την ψυχοκοινωνική στήριξη των παιδιών μετά από την εμπειρία μιας φυσικής καταστροφής.* Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ.

http://www.centerschoolpsych.psych.uoa.gr/images/articles/entipo_goneon_stiriksiss_sxoleiwn_thessalias_ekpa.pdf

<https://www.facebook.com/schoolpsychlab/>

➤ «Διαδρομές»: Δράση Δικτύωσης σχολικών μονάδων για την ενδυνάμωση σχολικών κοινοτήτων σε επίπεδο συστήματος (τάξη/σχολείο) και την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας σε δύσκολες περιόδους (σχολεία Θεσσαλίας, Αττικής & Πελοποννήσου)

Ελληνικές δημοσιεύσεις

- Λαμπροπούλου, Α., Χατζηχρήστου, Χ., & Υφαντή, Θ. (2023). Εφαρμογή των αρχών της θετικής ψυχολογίας στο πλαίσιο παροχής σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών. Στο Χ. Πεζηρκιανίδης, Α. Σταλίκας & Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου (Επιμ.), *Εφαρμογές της θετικής ψυχολογίας στη συμβουλευτική*. Ελληνική Εταιρεία Θετικής Ψυχολογίας.
- Λαμπροπούλου, Α., Χατζηχρήστου, Χ., Ρούσσος, Π., Γεωργακάκου-Κουτσονίκου, Ν., & Υφαντή, Θ. (2023). Αντιλήψεις γονέων για διαστάσεις ψυχοκοινωνικής και εκπαιδευτικής προσαρμογής κατά τη δεύτερη περίοδο της πανδημίας COVID-19. *Νέα Παιδεία*, 185, 57-69.
- Λαμπροπούλου, Α., Χατζηχρήστου, Χ., Ρούσσος, Π., Γεωργακάκου-Κουτσονίκου, Ν., & Υφαντή, Θ. (2023). Αντιλήψεις εκπαιδευτικών για διαστάσεις ψυχοκοινωνικής και εκπαιδευτικής προσαρμογής κατά τη δεύτερη περίοδο της πανδημίας COVID-19. *Νέα Παιδεία*, 185, 44-56.
- Χατζηχρήστου, Χ., Λιανός, Π., Λαμπροπούλου, Α., Γεωργακάκου-Κουτσονίκου, Ν., Υφαντή, Θ., & Γεωργουλέας, Γ. (2021). Πολυεπίπεδη παρέμβαση για τη στήριξη των σχολικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19: Εμπειρικά δεδομένα και δράσεις. *Ψυχολογία* (Ειδικό αφιέρωμα στις ψυχολογικές συνέπειες της πανδημίας COVID-19), 26 (3), 111-125.
- Χατζηχρήστου, Χ., Λαμπροπούλου, Α., Λιανός, Π., Γεωργακάκου-Κουτσονίκου, Ν., Μίχου, Σ., Υφαντή, Θ., & Γεωργουλέας, Γ. (2021). Ψυχοκοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες στη σχολική κοινότητα) στην περίοδο της πανδημίας COVID-19: Σύνδεση εμπειρικών δεδομένων με δράσεις υποστήριξης και κατάρτισης. *Νέα Παιδεία*, 177, 13-32.
- Χατζηχρήστου, Χ., & Λαμπροπούλου, Α., & Υφαντή, Θ. (2020). Ψυχοκοινωνική υποστήριξη των σχολικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19: Πολυεπίπεδες δράσεις του Εργαστηρίου Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ. *Νέα Υγεία*, 109, 1-7.
- Χατζηχρήστου Χ., (2014). *Project Συν-Φροντίζω, Connecting4Caring(C4C): Πολυεπίπεδο πρόγραμμα προαγωγής της ψυχικής ευεξίας στη σχολική κοινότητα μέσω σύγχρονων διαδραστικών μέσων και εφαρμογών. Αποτίμηση προγράμματος*. Κέντρο Έρευνας και Εφαρμογών Σχολικής Ψυχολογίας.

- Λαμπροπούλου, Α., & Χατζηχρήστου Χ. (2013). Ανάπτυξη πολυεπίπεδου μοντέλου παροχής σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών. Στο Γ. Φλουρής, Λ. Γιώτη, Χ. Παρθένης, & Μηλίγκου, Ε. (Επιμ.), *Δια βίου εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών υπό το πρίσμα της διαπολιτισμικής οπτικής: Το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» ως αφετηρία νέων θεωρητικών και εμπειρικών προσεγγίσεων* (σσ. 113-131). Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Χατζηχρήστου, Χ., & Λαμπροπούλου, Α. (2013). Πρόγραμμα «Εκπαίδευση παιδιών Ρομά»: Δεδομένα από την αξιολόγηση του προγράμματος ψυχοκοινωνικής παρέμβασης. Στο Γ. Φλουρής, Λ. Γιώτη, Χ. Παρθένης, & Μηλίγκου, Ε. (Επιμ.), *Δια βίου εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών υπό το πρίσμα της διαπολιτισμικής οπτικής: Το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» ως αφετηρία νέων θεωρητικών και εμπειρικών προσεγγίσεων* (σσ. 565-585). Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Χατζηχρήστου Χ., & Λαμπροπούλου, Α. (2012). Ψυχοκοινωνική υποστήριξη μαθητών Ρομά: Ανάπτυξη πολυεπίπεδου μοντέλου παροχής σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών. *Επιστήμες Αγωγής*, Θεματικό Τεύχος 12 “Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά” (σσ. 261-279). Πανεπιστήμιο Κρήτης: Π.Τ.Δ.Ε.

Διεθνείς δημοσιεύσεις

- Lampropoulou, A., Georgakakou-Koutsonikou, N., Hatzichristou, C., & Roussos, P. (2023). Student adaptation, loneliness, and mental health profiles during the second wave of the pandemic COVID-19. *Education Sciences*, 13, 644, 1-15
- Hatzichristou, C., Lampropoulou, A., Georgakakou-Koutsonikou, N., & Yfanti, T. (2022). A multilevel approach for assessing needs and supporting school communities during the COVID-19 pandemic: University, schools and community interconnections. *International Perspectives in Psychology: Research, Practice, Consultation*, 11(2), 89-97.
- Hatzichristou, C., Georgakakou-Koutsonikou, N., Lianos, P.G., Lampropoulou, A., & Yfanti, T. (2021). Assessing school community needs during the initial outbreak of the COVID-19 pandemic: Teacher, parent and student perceptions. *School Psychology International*, 42(6), 590-615.
- Hatzichristou, C., Lianos, P.G., Lampropoulou, A., Yfanti, T., & Athanasiou, D. (2021). WeCARE intervention program: An online multilevel international program for promoting well-being and resilience in the school community during unsettling times. *European Journal of Psychology and Educational Research*, 4(1), 53-69.

- Hatzichristou, C., Lianos, P.G., Lampropoulou, A., & Stasinou, V. (2020). Individual and systemic factors related to safety and relationships in schools as moderators of adolescents' subjective well-being during unsettling times. *Contemporary School Psychology Special Issue Addressing Aggression and Violence in Diverse School Settings*, 24, 252–265.
- Hatzichristou, C., Lianos, P.G., & Lampropoulou, A. (2019). Supporting vulnerable groups of students in educational settings: University initiatives and partnerships. *Psychology in Russia - State of the Art. Special issue "Educational psychology from a contemporary perspective"*, 12(4), 60–73.
- Hatzichristou, C., Lampropoulou, A., & Lianos, P.G. (2019). Social justice principles as core concepts in school psychology: Training, research and practice at a transnational level. *School Psychology International*, 41(1), 67–86
- Hatzichristou, C., Stasinou, V., Lampropoulou, A., & Lianos, P. (2018). Adolescents' perceptions of school climate: Exploring its protective role in times of economic recession. *School Psychology International*, 39 (6), 606-624
- Hatzichristou, C., Lianos, P.G., & Lampropoulou, A. (2017). Cultural construction of promoting resilience and positive school climate during the economic crisis in Greek schools. *International Journal of School & Educational Psychology*, 5(3), 192-206.
- Hatzichristou, C., & Lianos, P. G. (2016). Social and emotional learning in the Greek educational system: An Ithaca journey. *The International Journal of Emotional Education*, 8(2), 105–127.
- Hatzichristou, C., Adamopoulou, E., & Lampropoulou, A. (2014). A multilevel approach of promoting resilience and positive school climate in the school community during unsettling times. In S. Prince-Embury, & D.H. Saklofske (Eds.), *Resilience interventions in diverse communities* (pp.299-325). Springer.

Βιβλία/ Εκπαιδευτικό υλικό (ενδεικτικά)

Μεταφράσεις - Επιμέλειες

Διεθνή

Διεθνείς συνεργασίες στο πλαίσιο της εκπαίδευσης φοιτητών/τριών ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία» (2020-2022)

> Nova Southeastern University

> University of Texas

ISPA School Psychology Trainers Task Force ISPA Networking Series Initiative International Synergy and Dialogos WEBINARS (2020-2023)

- **International School Psychology Association. (2021). Back to school amidst the COVID-19 Pandemic: Considerations and a call to action to support school communities worldwide (position statement) Working group: C. Hatzichristou, L. E. Michalopoulou, A. Lampropoulou, B. Nastasi, S. Jimerson, J. Forster, S. Baas, V. Le Mézec, & ISPA Leadership Workshop 2021 Participants.**
- Resources in different languages - ISPA Code of Ethics (μετάφραση στα ελληνικά)**

- **ISPA Student & Networking Committee Initiative:
Series of school psychology students' team presentations (2020-2023)**

International Project: School Well-being Feeling CARED in school: A Journey around the World (2021-2022)

- Organized by the Laboratory of School Psychology, National and Kapodistrian University of Athens in collaboration with the ISPA School Psychology Trainers Task Force and the ISPA Student Organizing Committee

Διεθνής Online Έκθεση

<https://international-school-project.eu/s/posters/page/welcome>

<https://youtu.be/WeuT0ZPpHc0>

**Connected
Accepted
Respected
Empowered
and
Discovering our Strengths**

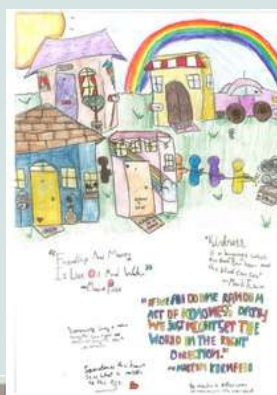
**Pärnu Raekyla School,
ESTONIA**

**Juniper Elementary
School, USA**

**Westside Village
Magnet School, USA**

**Paradise High
School, USA**

Wellington School, UK

**American International
School of Cyprus**

5ο Γυμνάσιο Αλίμου

3ο Δημοτικό Σχολείο Βούλας

Μαράσλειο Δημοτικό Σχολείο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας (19-22 Νοεμβρίου 2015)

➤ Τμήμα Ψυχολογίας και Κέντρο Έρευνας & Εφαρμογών Σχολικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με τον Κλάδο Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΛΨΕ, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ

• Εισηγήσεις/Συμπόσια μελών ΔΕΠ και φοιτητών/τριών ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»

➤ **Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής:**
Χ. Χατζηχρήστου

Οργανωτική Επιτροπή:

Ηλίας Μπεζεβέγκης, ΕΚΠΑ
Σπύρος Τάνταρος, ΕΚΠΑ
Βασίλης Παυλόπουλος, ΕΚΠΑ
Αικατερίνη Γκαρή, ΕΚΠΑ
Πέτρος Ρούσσος, ΕΚΠΑ
Φωτεινή Πολυχρόνη, ΕΚΠΑ
Γιώργος Γεωργουλέας, ΕΚΠΑ
Διαμάντω Φιλιππάτου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Ειρήνη Μπαϊρακτάρη, ΕΚΠΑ
Βασιλική Στασινού, ΕΚΠΑ
Σπυριδούλα Μίχου, ΕΚΠΑ
Βασιλική Μπαμπανάσιου, ΕΚΠΑ
Δανάη Αθανασίου, ΕΚΠΑ
Διαμάντω Φραγκιαδάκη, ΕΚΠΑ

Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός (2015)

Θέμα: «Το δικό μας σχολείο». «Τι μου αρέσει στην τάξη μου, γιατί το σχολείο μου είναι σημαντικό για μένα»

Εισηγήσεις

- Αθανασίου, Δ. (2015). *Διερεύνηση των διαστάσεων του σχολικού ψυχολογικού κλίματος σε μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου*, ΕΚΠΑ
- Κάια-Καγιοπούλου, Μ. (2015). *Η ψυχοκοινωνική προσαρμογή των κωφών/βαρηκόων παιδιών σχολικής ηλικίας*, ΕΚΠΑ
- Λάπη, Σ. (2015). *Διερεύνηση των σχέσεων της διαφοροποίησης στην οικογένεια και της διαμόρφωσης ταυτότητας σε αναδυόμενους ενήλικες*, ΕΚΠΑ
- Λιανός, Π. (2015). *Γονικές πρακτικές και σχολική επάρκεια μαθητών Ε' και Στ' Δημοτικού: Ο ρόλος της προσωπικότητας*, ΕΚΠΑ
- Μπαμπανάσιου, Β., & Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Η σχολική εμπλοκή σε σχέση με ατομικούς και συστημικούς παράγοντες σύμφωνα με τις αντιλήψεις μαθητών Α' βάθμιας & Β' βάθμιας εκπαίδευσης*. ΕΚΠΑ
- Μπαρδουνιώτη, Μ., & Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Διαστάσεις του σχολικού ψυχολογικού κλίματος σύμφωνα με τις αντιλήψεις μαθητών Γυμνασίου*. ΕΚΠΑ,
- Μίχου, Σ. (2015). *Διαστάσεις ψυχοκοινωνικής προσαρμογής σε σχέση με ατομικούς και συστημικούς παράγοντες σύμφωνα με τις αντιλήψεις μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*, ΕΚΠΑ
- Στασινού, Β., & Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Διαστάσεις της ψυχικής υγείας σε σχέση με την οικονομική κρίση σύμφωνα με τις αντιλήψεις μαθητών Γυμνασίου*, ΕΚΠΑ
- Υφαντή, Θ. (2015). *Τύποι εμπλοκής μαθητών σε επιθετικές συμπεριφορές στο σχολείο και η ψυχοκοινωνική τους προσαρμογή: Διερεύνηση ψυχολογικών παραμέτρων σε επίπεδο ατόμου και συστήματος*, ΕΚΠΑ

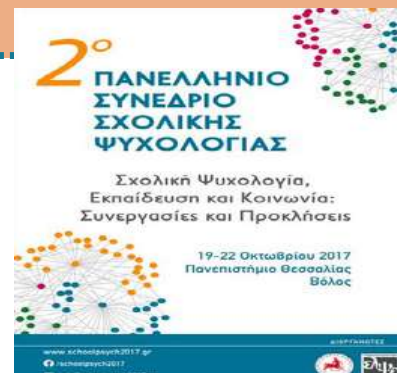
Συμπόσια

- *Πολυεπίπεδο μοντέλο σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών: Σχεδιασμός, εφαρμογή, αποτίμηση και μελλοντικές κατευθύνσεις (Μέρος Ι).* Πρόεδρος Χ . Χατζηχρήστου. Ομιλητές/τριες συμποσίου: Χ. Χατζηχρήστου, Π. Λιανός, Σ. Μίχου, Β. Μπαμπανάσιου, Ε. Μπαϊρακτάρη, Β. Στασινού
- *Πολυεπίπεδο μοντέλο σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών: Σχεδιασμός, εφαρμογή, αποτίμηση και μελλοντικές κατευθύνσεις (Μέρος ΙΙ).* Πρόεδρος Γ. Γεωργουλέας. Ομιλητές/τριες συμποσίου: Θ. Υφαντή, Σ. Μίχου, Β. Μπαμπανάσιου, Ε. Μπαϊρακτάρη, Β. Στασινού, Α. Σανδήλου, Γ. Γεωργουλέας
- *Σχολική και κοινωνική ζωή: Πρόγραμμα σπουδών για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.* Πρόεδρος Χ . Χατζηχρήστου. Ομιλητές/τριες συμποσίου: Π. Δημητροπούλου, Α. Λαμπροπούλου, Π. Χαλάτσης, Χ. Χατζηχρήστου, Τ. Καράκιζα
- *Παροχή σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών: Οι εκτιμήσεις των μελών της σχολικής κοινότητας, στο πλαίσιο της διεπιστημονικής συνεργασίας.* Πρόεδρος Σ. Μίχου. Ομιλητές/τριες συμποσίου: , Σ. Μίχου, Ε. Μπαϊρακτάρη, Ε. Βραδή, Α. Βιολέτης, Δ. Βυθούλκας & Μ. Ποτηροπούλου
- *WeC.A.R.E.: Διεθνές πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτικών και παρέμβασης για την προαγωγή του θετικού κλίματος και της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα: Σχεδιασμός, εφαρμογή και αποτίμηση (Μέρος Ι).* Πρόεδρος Χ . Χατζηχρήστου. Ομιλητές/τριες συμποσίου: Θ. Υφαντή, Β. Στασινού, Α. Λαμπροπούλου, Γ. Γεωργουλέας
- *WeC.A.R.E.: Διεθνές πρόγραμμα κατάρτισης εκπαιδευτικών και παρέμβασης για την προαγωγή του θετικού κλίματος και της ψυχικής ανθεκτικότητας στη σχολική κοινότητα: Σχεδιασμός, εφαρμογή και αποτίμηση (Μέρος ΙΙ).* Πρόεδρος Χ . Χατζηχρήστου. Ομιλητές/τριες συμποσίου: Σ. Σιδηροπούλου, Α. Γκόγκολου, Α. Γκίκας, Θ. Βαλληνδράς, Γ. Μπουμπούσης, Ε. Μπλιάτκα, Ε. Βιτζηλαίου, Μ. Παπαχλιμίντζου, Γ. Παπανδρέου, Μ. Χωριανοπούλου
- **Στρογγυλό τραπέζι:** *Εκπαίδευση και κατάρτιση στη σχολική ψυχολογία: Ελληνική και διεθνής εμπειρία* (Πρόεδρος Χ. Χατζηχρήστου)

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας

- **Συν-Πρόεδροι Οργανωτικής Επιτροπής:**
Ε. Δερμιτζάκη
Α. Φιλιππάτου

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας

- **10-13 Νοεμβρίου, 2022, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.**

Κεντρική ομιλία: Διασύνδεση Πανεπιστημίου – Σχολικών Κοινοτήτων για τη στήριξη των σχολείων σε περιόδους κρίσεων: Σύνδεση θεωρίας, έρευνας, εκπαίδευσης και παρέμβασης - Χ. Χατζηχρήστου

Εισηγήσεις/Συμπόσια μελών ΔΕΠ και φοιτητών/τριών ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία» & υποψηφίων διδακτόρων ΕΚΠΑ

2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας (19-22/10/2017)

- Συμπόσιο με θέμα *Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή στο σχολείο: παρέμβαση σε επίπεδο συστήματος*. Νέες προοπτικές και προκλήσεις. Πρόεδρος Π. Δημητροπούλου. Ομιλήτριες Λαμπροπούλου, Α., Δημητροπούλου, Π., Παπαχυσανθάκη, Α., Νικολοπούλου, Ε., Κωσταντοπούλου, Γ., Πιπεράκη, Ε., Παπαδοπούλου, Σ., Πολίτη, Ν.

3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας (1-3/11/2022)

- Αθανασίου, Δ., Υφαντή, Θ., Φραγκιαδάκη, Δ., Λαμπροπούλου, Α., & Χατζηχρήστου, Χ. Δημιουργώντας «δεσμούς φροντίδας» στο σχολείο μέσα από το διεθνές project «Νιώθοντας φροντίδα και υποστήριξη στο σχολείο μας: Ένα ταξίδι στον κόσμο», “Feeling CARED in School: A journey around the world” Εισήγηση στο συμπόσιο *Εκπαίδευση και δράσεις στήριξης των σχολείων στην περίοδο της πανδημίας COVID -19: Διασύνδεση πανεπιστημίου με την κοινότητα και το σχολείο*
- Μαρρέ, Δ., Τσόγκα Θ., Χουχούμη, Γ. *Παροχή εξ’ αποστάσεως σχολικών ψυχολογικών υπηρεσιών: Ένα παράδειγμα εξατομικευμένης παρέμβασης*. Εισήγηση στο συμπόσιο *Εκπαίδευση και δράσεις στήριξης των σχολείων στην περίοδο της πανδημίας COVID-19: Διασύνδεση πανεπιστημίου με την κοινότητα και το σχολείο*
- Βάθη, Μ., Μαγοπούλου, Ι., Γαϊδατζή, Β., Καβουρίδα, Μ., Κωνσταντινίδη, Α., Κουνενάκη, Δ., Μαυρίδης, Ι., Παραγυιού, Ε., Σιδηροπούλου, Χ., Λιακοπούλου, Ε., Αθανασιάδου, Δ., Αρχολέκα, Β., Κοκκάλα, Σ., Ματζάνας, Ε., & Μ. Φιτσάκη. *Το σχολείο ως προστατευτικό πλαίσιο για την κοινωνική και συναισθηματική προσαρμογή στην περίοδο της πανδημίας COVID-19: Εφαρμογή του διεθνούς project «Νιώθοντας φροντίδα και υποστήριξη στο σχολείο μας: Ένα ταξίδι στον κόσμο», σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης*. Εισήγηση στο συμπόσιο *Εκπαίδευση και δράσεις στήριξης των σχολείων στην περίοδο της πανδημίας COVID-19: Διασύνδεση πανεπιστημίου με την κοινότητα και το σχολείο*

- Καλαρύτης, Γ. *Αντιλήψεις εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής εκπαίδευσης για τη μάθηση και την προσαρμογή των μαθητών/τριών την περίοδο COVID-19.* Εισήγηση στο συμπόσιο *Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα: Σύνδεση θεωρίας, ερευνητικών δεδομένων και δράσεων στην περίοδο της πανδημίας COVID-19*
- Λαμπροπούλου, Α., Γεωργακάκου-Κουτσονίκου, Ν., Λιανός, Π., Υφαντή, Θ., & Χατζηχρήστου, Χ. *Αξιολόγηση αναγκών και δυνατοτήτων σε ψυχοκοινωνικό και εκπαιδευτικό επίπεδο με βάση τις αντιλήψεις εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών στην περίοδο της πανδημίας COVID-19.* Εισήγηση στο συμπόσιο *Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα: Σύνδεση θεωρίας, ερευνητικών δεδομένων και δράσεων στην περίοδο της πανδημίας COVID -19*
- Τσόγκα, Θ. *Διερεύνηση των αντιλήψεων της επαγγελματικής ποιότητας ζωής και της ψυχικής ανθεκτικότητας εκπαιδευτικών κατά την περίοδο της πανδημίας COVID-19.* Εισήγηση στο συμπόσιο *Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα: Σύνδεση θεωρίας, ερευνητικών δεδομένων και δράσεων στην περίοδο της πανδημίας COVID-19*
- Υφαντή, Θ., Λαμπροπούλου, Α., Γεωργουλέας, Γ., Γεωργαντή, Α., & Χατζηχρήστου, Χ. *Ενδυνάμωση και στήριξη των σχολικών/εκπαιδευτικών κοινοτήτων την περίοδο της πανδημίας COVID -19: Προσεγγίσεις και δράσεις ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης.* Εισήγηση στο συμπόσιο *Εκπαίδευση και δράσεις στήριξης των σχολείων στην περίοδο της πανδημίας COVID -19: Διασύνδεση πανεπιστημίου με την κοινότητα και το σχολείο*
- Χουχούμη, Γ. *Διερεύνηση αντιλήψεων γονέων ως προς το άγχος και την ψυχική τους ανθεκτικότητα την περίοδο της πανδημίας COVID-19.* Εισήγηση στο συμπόσιο *Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα: Σύνδεση θεωρίας, ερευνητικών δεδομένων και δράσεων στην περίοδο της πανδημίας COVID-19*

ΣΧΟΛΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ (ενδεικτικά)

Ημερίδες Σχολικής Ψυχολογίας (ενδεικτικές)

Ψυχοκοινωνική υποστήριξη παιδιών προσφύγων (2017)

«Στηρίζοντας τη σχολική κοινότητα στην περίοδο της πανδημίας COVID-19: Ανάγκες, Πρακτικές και Παρεμβάσεις» (2022)

Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Σχολική Ψυχολογία»
Τμήμα Ψυχολογίας
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κύκλος ημερίδων Σχολικής Ψυχολογίας
«Διά-λογοι στήριξης και συνεργασίας στη
σχολική κοινότητα»
Ημερίδα Σχολικής Ψυχολογίας (6)

**Στηρίζοντας τη σχολική
κοινότητα στην περίοδο
πανδημίας COVID-19:
Ανάγκες, Πρακτικές και
Παρεμβάσεις**

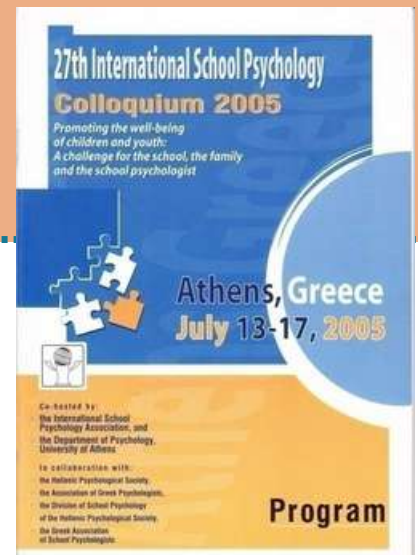
**Σάββατο, 9 Απριλίου 2022
09:00-15:00**

Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί
διαδραστικά
Η εγγραφή για την παρακολούθηση είναι
χωρίς κόστος συμμετοχής

ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

27th International School Psychology Conference in Athens (July, 13-17, 2005)

- *co-hosted by the Department of Psychology, NKUA
& the International School Psychology Association*

Co-chairs of the Organizing Committee:

C. Hatzichristou & E. Besevegis

LOC: N. Giannitsas, F. Motti, D. Sidiropoulou, F. Polychroni, G. Georgouleas, V. Pavlopoulos

Graduate Student Organizing Committee:

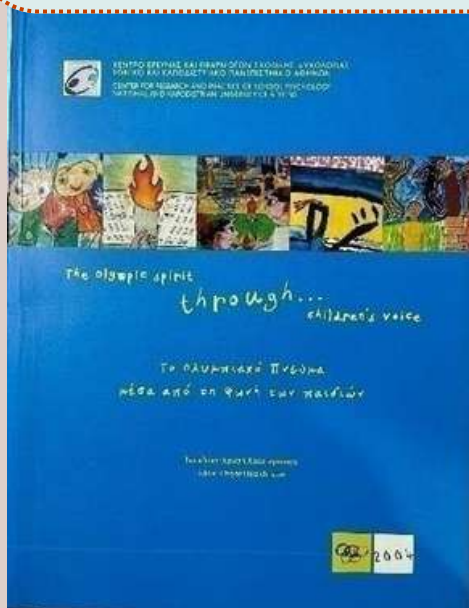
P. Dimitropoulou & A. Lampropoulou (Cos)

K. Lykitsakou, N. Papadopoulos, P. Lianos, E. Benaveli, I. Kyrgiopoulos, N. Touloupi

International Project: The Olympic spirit through children's voice (2004)

The Center for Research and Practice of School Psychology, National and Kapodistrian University of Athens, Greece, in collaboration with the International School Psychology Association, organized a cross-cultural program during the Olympic Games of 2004 in Athens, entitled “*The Olympic Spirit Through Children's Voice*”.

ISPA 43rd Conference , Leuven, Belgium 7-10 July, 2022

From stress to trauma ... and all the way back!

➤ **Keynote presentation:** Hatzichristou, C. Supporting school and educational communities during unsettling times: A multilevel approach of linking theory, research, training and practice.

- Εισηγήσεις/Συμπόσια μελών ΔΕΠ και φοιτητών/τριών ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία» και υποψήφιων διδασκόντων

ISPA 43rd Conference, 7-10 July, 2022, Leuven, Belgium

- Athanasiou, D., Fragiadaki, D., Yfanti, T., & Chatzichristou, G. “Feeling CARED in School: A Journey Around the World” project: Students’ perspectives. Εισήγηση στο συμπόσιο *A multilevel approach of training and provision of school psychological services in various educational contexts*
- Chouchoumis, G. Greek parents' perceptions of anxiety, resilience and children's' adjustment during the COVID-19 pandemic. Εισήγηση στο συμπόσιο *Assessing needs and resources during the COVID-19 Pandemic in Greek schools: Teachers', parents', students' and psychologists' perceptions*
- Chouchoumis, G., & Tsogka, T. Online school-based intervention: A case study. Εισήγηση στο συμπόσιο *A multilevel approach of training and provision of school psychological services in various educational contexts*
- Fragkiadaki, D., Yfanti, T., Athanasiou, D., Lampropoulou, A., & Hatzichristou, C. Development of resources for the psychosocial support of school communities during the COVID-19 pandemic. Εισήγηση στο συμπόσιο *A multilevel approach of training and provision of school psychological services in various educational contexts*
- Georgakakou-Koutsonikou, N. *Promoting mental health during challenging times: An example of a multi-tiered approach to support a secondary school in Greece*. Εισήγηση στο συμπόσιο *A multilevel approach of training and provision of school psychological services in various educational contexts*
- Grypari, E., & Peppas, V. Professional Quality of Life, Needs and Resources of Psychologists working in the Greek Educational System during COVID-19 pandemic. Εισήγηση στο συμπόσιο *Assessing needs and resources during the COVID-19 Pandemic in Greek schools: Teachers', parents', students' and psychologists' perceptions* ”.
- Grypari, E., & Peppas, V. Supporting the supporters: a journey of providing online indirect school psychological services to significant others through the pandemic. Εισήγηση στο συμπόσιο *“A multilevel approach of training and provision of school psychological services in various educational contexts*
- Hatzichristou, C. Symposium Chair: *Graduate student special session: Fostering international involvement and collaboration*
- Kalarytis, G. Teachers' perceptions of anxiety and students' learning and psycho-social adjustment during the COVID-19 pandemic in the Greek educational system. Εισήγηση στο συμπόσιο *Assessing needs and resources during the COVID-19 Pandemic in Greek schools: Teachers', parents', students' and psychologists' perceptions*

- Lampropoulou, A., Georgakakou-Koutsonikou, N., Lianos, P., & Hatzichristou, C. The emerging needs of school communities during the COVID-19 pandemic in Greece: Teachers', parents' and students' perceptions. Εισήγηση στο συμπόσιο *Assessing needs and resources during the COVID-19 Pandemic in Greek schools: Teachers', parents', students' and psychologists' perceptions*
- Lampropoulou, A., Hatzichristou, C., Nikolopoulou, V., & Lianos, P. A multilevel training and intervention approach for enhancing professional competence and supporting school communities during the COVID-19 pandemic in Greece. Εισήγηση στο συμπόσιο *A multilevel approach of training and provision of school psychological services in various educational contexts*
- Peppas, V., & Grypari, E. Provision of School Psychological Services in the Greek educational system before and during COVID-19 pandemic: Psychologists' perceptions. Εισήγηση στο συμπόσιο *Assessing needs and resources during the COVID-19 Pandemic in Greek schools: Teachers', parents', students' and psychologists' perceptions*
- Tsogka, T. Teachers' Perceptions of Professional Quality of Life and Resilience in the Greek Educational System during the COVID-19 Pandemic. Εισήγηση στο συμπόσιο *Assessing needs and resources during the COVID-19 Pandemic in Greek schools: Teachers', parents', students' and psychologists' perceptions*

➤ Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριές μας είπαν για την εμπειρία τους...

Για την δική μας ομάδα η ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού προγράμματος σχολικής ψυχολογίας επιβεβαιώθηκε με την παρακολούθηση και τη συμμετοχή μας στο 43ο Διεθνές Συνέδριο Σχολικής Ψυχολογίας, στο Λευεν του Βελγίου. Ξαφνικά, η έρευνα και οι δράσεις που πραγματοποιούνται στα χωράφια της σχολικής ψυχολογίας, δεν ήταν υπόθεση ενός εργαστηρίου ή μερικών τμημάτων στα πλαίσια ενός μεταπτυχιακού προγράμματος αλλά είχε μια καθολικότητα, έναν διεθνή χαρακτήρα. Έτσι, βρεθήκαμε ανάμεσα σε εκατοντάδες ανθρώπους με ένα -κατά κάποιον τρόπο- κοινό όραμα. Στο συνέδριο σχολικής ψυχολογίας υπήρξαμε συμμετέχοντες, θεατές, ομιλητές. Κάθε μια συνθήκη, πρόσθετε και κάτι ακόμη στο ήδη υπάρχον «ταξίδι» μας, προσφέροντάς μας την ευκαιρία να εμπλακούμε ποικιλοτρόπως. Συνδεθήκαμε σε κοινό τόπο και χρόνο, σε επαγγελματικό αλλά και προσωπικό επίπεδο, ανταλλάσσοντας απόψεις, ιδέες, εμπειρίες και πρακτικές.

44th International School Psychology Association Conference, July 5-9, 2023, Bologna

Bologna, 2023

44th International School Psychology Association Conference, July 5-9, 2023, Bologna, Italy

- Arvanitakis, L. Resilience and teacher perceptions regarding the inclusion of students with Special Educational Needs. Εισήγηση στο συμπόσιο *An integrative approach for linking training, supervision, research and practice: Critical aspects and implications*
- Castro, L., Karamousoulis, M., Delivorias, P., Delmundo de Freitas, D., Kaur, L., & Malucelli, T. Job opportunities and career pathways in cross-cultural contexts. Εισήγηση στο συμπόσιο *Cultural differences across School Psychology: Graduate students' perspective*
- Georgakakou-Koutsonikou, N. & Chatzichristou, G. *Returning to the new "normal": An example of a tiered approach to support a secondary school in Greece*. Εισήγηση στο συμπόσιο *Tailoring interventions to respond to student needs: the provision of school psychological services in diverse contexts*
- Georgouleas, G., Lampropoulou, A., Yfanti, T., Georganti, A., Nikolopoulou, V., & Hatzichristou, C. Linking school psychology training, supervision and provision of school psychological services in the school community. Εισήγηση στο συμπόσιο *An integrative approach for linking training, supervision, research and practice: Critical aspects and implications*
- Georgopalis, P. The subjective well-being of refugee children attending music groups: a qualitative case study. Εισήγηση στο συμπόσιο *Tailoring interventions to respond to student needs: the provision of school psychological services in diverse contexts*
- Gkatzonis, A. Teachers' perceptions of multicultural preparedness and multicultural self-efficacy in Greek educational settings. Εισήγηση στο συμπόσιο *An integrative approach for linking training, supervision, research and practice: Critical aspects and implications*
- Gentili Perez, M., Paragyiou, E., Mittelstet, A., Holland, S., Kaur, L., Ascari, B., Dini, C., Corridore, S., & Russo, A. A closer look at school psychology training across nations. Εισήγηση στο συμπόσιο *Cultural differences across School Psychology: Graduate students' perspective*
- Paragyiou, E., Vathi, M., Kapelle, G., & Lianos, P. University and community-based school mental health services collaboration: Implementation of a first tier SEL program in a Greek elementary school. Εισήγηση στο συμπόσιο *Tailoring interventions to respond to student needs: The provision of school psychological services in diverse contexts*
- Petsis, L., Georgopalis, P., Papastavrou, Z., Papazisi, C., Paraschi, D., Arapantzi, L., & Karamousoulis. Contextual parameters for student psychosocial and learning adjustment in school: School culture and system dynamics. Εισήγηση στο συμπόσιο *Cultural differences across School Psychology: Graduate students' perspective*
- Vathi, M., Lorenzetti, L., Holland, S., & Dini, C. The role of school psychologist internationally: Challenges and future directions. Εισήγηση στο συμπόσιο *Cultural differences across School Psychology: Graduate students' perspective*

➤ **Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριές μας είπαν για την εμπειρία τους.....**

Η παρουσίαση στα πλαίσια του συνεδρίου μας έδωσε την ευκαιρία να έρθουμε σε επαφή και να συνεργαστούμε με φοιτητές Σχολικής Ψυχολογίας από διαφορετικές χώρες, να ανταλλάξουμε τις οπτικές μας και να συνδιαμορφώσουμε ένα δίκτυο διασύνδεσης. Στο πλαίσιο αυτό, είχαμε τη δυνατότητα να μοιραστούμε κοινές ανησυχίες, προβληματισμούς και να θέσουμε στόχους ως προς την εδραίωση της Σχολικής Ψυχολογία τόσο σε επίπεδο χώρας όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Σίγουρα, η συνεργασία και η αλληλεπίδραση μας με επιστήμονες και φοιτητές από χώρες όλου του κόσμου βοήθησε να καλλιεργηθεί το έδαφος για να γίνει πραγματικότητα η αίσθηση του "ανήκειν", όπως ακριβώς κάθε σχολικός ψυχολόγος προσπαθεί να δημιουργήσει και να εδραιώσει για κάθε μαθητή, εκπαιδευτικό και γονέα μέσα στη σχολική κοινότητα.

Διεθνείς διακρίσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών & υποψ. Δρ. Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ

**43rd International School Psychology Association
Conference, July 7-10, 2022, Leuven, Belgium**

- Βράβευση της **υποψ. Δρ. Δανάης Αθανασίου**, chair of the ISPA Student Membership and Networking Committee & της Carrie Lorig, Ph.D.Candidate co-chair: διασύνδεση μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών σχολικής ψυχολογίας διαφόρων χωρών

**44th International School Psychology Association Conference, July 5-9, 2023,
Bologna, Italy**

- Βράβευση μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών Σχολικής Ψυχολογίας των πανεπιστημίων: University of Bologna, National and Kapodistrian University of Athens, University of California, Santa Barbara, Pontifical Catholic University of Campinas, Brazil στο πλαίσιο διεθνούς συνεργασίας (**μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες: Ελένη Παραγουιού, Μαρία Βάθη, Παρασκευάς Δεληβοριάς, Μάριος Καραμουσούλης**)

Cal Catterall Fund Award στη μεταπτυχιακή φοιτήτρια **Ελένη Παραγουιού**

-Βράβευση της **Υποψ. Δρ. Δανάης Αθανασίου**, chair of the ISPA Student Membership and Networking Committee και της Carrie Lorig Phd Candidate, co-chair of the ISPA Student Membership and Networking Committee: διασύνδεση μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών σχολικής ψυχολογίας διαφόρων χωρών

Συνεργασίες μελών ΔΕΠ σε επιστημονικές εταιρείες/ επαγγελματικούς συλλόγους

Διακρίσεις μελών ΔΕΠ

► **Εθνικό επίπεδο** (ενδεικτικά)

- Κλάδος Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΛΨΕ
- **Συν-συντονίστριες:** Σ. Χατζηχρήστου (2005-2009), Φ. Πολυχρόνη (2011-2015),
Α. Φιλιππάτου (2011-2019), Π. Δημητροπούλου (2019-2022), Α. Ράλλη (2022-2024)
- **Επιστημονική Επιτροπή συνάφειας τίτλων Σχολικής Ψυχολογίας,**
ΥΠΑΙΘΑ (Α. Φιλιππάτου, 2019-...)

► **Διεθνές επίπεδο** (ενδεικτικά)

- **School Psychology Leadership Committee-2023 Futures Conference, USA:**
μέλος Χ. Χατζηχρήστου (2020-...)
- **National Association of School Psychologists (NASP), USA**
- NASP Task force: Crossing cultures and continents, μέλος Χ. Χατζηχρήστου (2015-2016)
- NASP Graduate Education Committee, μέλος Χ. Χατζηχρήστου (2017-...)
- **American Psychology Association (APA), USA**
- **APA Division of School Psychology (16)**
- Globalization of School Psychology WG
- **APA Committee for Global Psychology**, Elected member Χ. Χατζηχρήστου (2013-2016, 2023-2026)
- **Trainers of School Psychology, USA-Elected Board Member:**
Χ. Χατζηχρήστου (2018-2021, 2021- 2024)

► *International School Psychology Association*

- • **ISPA Executive Board: Secretary:** Χ. Χατζηχρήστου (2003-2206, 2006-2009)
President: Χ. Χατζηχρήστου (2021-2023)
- **ISPA Student membership and networking committee - chair:** Δανάη Αθανασίου, υποψ. Δρ Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ (2020-2023)
- **ISPA School Psychology Trainers Task Force - chair:** Χ. Χατζηχρήστου

► *Διακρίσεις (Ενδεικτικές)*

- • **International Scholar Award, ISPA (2010):** Χ. Χατζηχρήστου
- **International School Psychology Distinguished Service Award (2019):** Χ. Χατζηχρήστου

ISPA Conference in Basel, Switzerland /9-12/ July, 2019

Απονομή διεθνούς βραβείου στην Καθηγήτρια Χρυσή Χατζηχρήστου "2019 International Service Award"

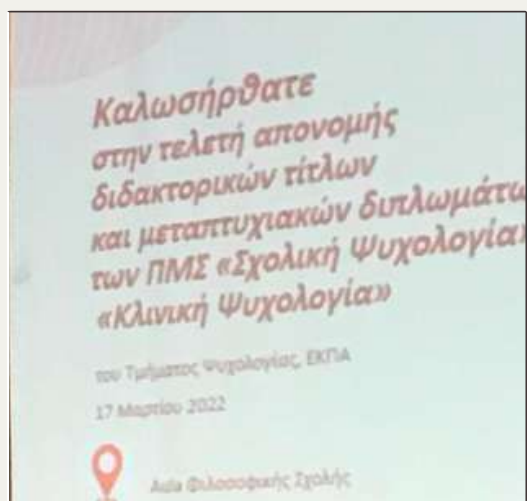
**Εκπαιδευτικός ρόλος του
Πανεπιστημίου/ΠΜΣ
«Σχολική Ψυχολογία»**

**Κοινωνικός ρόλος του
Πανεπιστημίου/
ΠΜΣ «Σχολική Ψυχολογία»**

- Συνεχής ενημερότητα **προγράμματος σπουδών**
- Έμφαση στη **διεπιστημονική συνεργασία**
- Διασύνδεση με δράσεις Εργαστηρίων/ πολυεπίπεδη **εμπλοκή φοιτητών/τριών ΠΜΣ**
- **Διασύνδεση** με ΥΠΑΙΘΑ, φορείς σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο
- **Δίκτυο αποφοίτων ΠΜΣ**

- Κατανόηση των αναγκών **όλων των μελών της σχολικής κοινότητας**
- **Ανταπόκριση στις ανάγκες** σε διαφορετικές περιόδους/**Συνηγορία**
- Ανάπτυξη **εκπαιδευτικού υλικού** εντύπων (εκπαιδευτικοί, γονείς/φροντιστές και μαθητές/τριες)
- **Επιμόρφωση** / εξειδικευμένη κατάρτιση
- Ανάπτυξη **προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης στα σχολεία και ιδρύματα**
- Εθελοντική παροχή υπηρεσιών
- **Διατύπωση θέσεων/δηλώσεων/statements/συνηγορία** για θέματα προαγωγής ψυχικής υγείας στο σχολείο

Αποσπάσματα από τις ομιλίες μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών κατά την τελετή της αποφοίτησης

Θέλω και θέλουμε να ευχαριστήσουμε όσους ενεπλάκησαν σε αυτό το ταξίδι...τους συμφοιτητές και τις συμφοιτήτριες, τους καθηγητές και τις καθηγήτριες και τη γραμματεία που ήδασταν μια κοινότητα που νοιάστηκε και φρόντισε για εμάς, για τα μέλη της. Λένε πως για να μπορέσεις να προσφέρεις από την κανάτα σου, πρέπει να είναι γεμάτη, και εβείς φροντίζατε να ξεχειλίζετε την κανάτα της ψυχής μας αυτά τα χρόνια.

Αυτή τη στιγμή γράφω μέσα από το αστικό λεωφορείο. Πάω να συναντήσω φίλους. Τους φίλους μου, που λόγω της πανδημίας και του μεταπτυχιακού στερήθηκα, που γκρίνιαζαν λιγουλάκι και έλεγαν ότι έχω εξαφανιστεί, που με κοροϊδεύαν λιγουλάκι, για να με πειράζουν, ότι τάχα κάνω το πιο δύσκολο μεταπτυχιακό στην Ελλάδα. Τελικά, όμως νομίζω ότι άξιζε τον κόπο. Δεν αποκτήσαμε μόνο γνώσεις και επαγγελματική εμπειρία. Ταυτόχρονα, μάθαμε καινούργια πράγματα για τον εαυτό μας, φτάσαμε στα όρια μας και τα ξεπεράσαμε. Το πιο σημαντικό όμως ήταν ότι δημιουργήσαμε ένα υποστηρικτικό δίκτυο σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο. Εύχομαι, λοιπόν, η ημέρα της ορκομωσίας να αποτελέσει μόνο την αρχή της επαγγελματικής σταδιοδρομίας καθεμίας και καθενός από εμάς, η οποία θα εκπληρώσει τα όνειρά μας και τους υψηλότερους στόχους όλων και ελπίζω να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ευημερία των κοινοτήτων και συστημάτων που θα εμπλακούμε.

Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Ψυχολογίας

